

İDARE

Dahiliye Vekâletinin aylık mecmuası

Yıl : 5

TEMMUZ 1932

Sayı:52

RESMÎ KISIM

Tayinler

Vilâyet inzibat komisyonları mukarreratı

Kanunlar

T. B. M. M. kararları

Tefsirler

İcra Vekilleri hey'eti kararnameleri

Teşkilât, fek ve ilhaka ait kararnameler Tamimler

Tekaüt muamelesi ikmâl edilenler

Aramızdan ayrılanlar

GAYRİ RESMÎ KISIM

Hukuku İdare

İbrahim Ali

Mülkiye Mektebi Hukuku İdare Hocası

Londra'da toplanan Şehirler kongresi ve Türkiye

K. Naci

Mahallî İdareler U. Müdür Muavini

İtalyan vilâyet ve nahiye kanunu

Ali Ragıp

Divanı Muhasebat mürakıplarından

İlâve:

Hukuku İdare (*Berthelemy*)

Tercüme eden :

M. Atıf

İktisat Vekâleti Ziraat Müsteşarı

ANKARA — Yeni Gün Matbaası

1932

Resmî Kısım

Tayinler :

Kararname No. 13199

Görülen lüzuma binaen Gaziayıntap valisi Nazmi beyin Kayseri valiliğine, Kayseri valisi Fuat beyin Denizli valiliğine, Denizli valisi Halit beyin Zonguldak valiliğine, Zonguldak valisi Arif beyin Maraş valiliğine Maraş valisi Bekir Sami beyin Yozgat valiliğine ve Nufus işleri umum müdürü Akif beyin Gaziayıntap valiliğine nakil ve tayinleri ; Dahiliye vekaletinin 18/7/932 tarih ve 7101 numaralı tezkeresiyle yapılan teklifi üzerine İcra vekilleri heyetinin 18/7/932 tarihli içtimasında tasvip ve kabul olunmuştur,

18/7/932

Kararname No. 8850

Yozgat valisi Ali Galip beyin Nufus işleri umum müdürlüğüne tayini tensip edilmiştir.

Bu kararnamenin icrasına Dahiliye vekili memurdur.

21/7/932

REİSİCÜMHUR
Gazi Mustafa Kemal

Başvekil
İsmet

Dahiliye Vekili
Ş. Kaya

Münhal bulunan üç bin kuruş maaşlı altıncı mıntaka Konya İskân müdürlüğüne; Samsun İskân memuru iken 9/Şubat/928 tarihinde üç bin kuruş maaşa terfi eden ve 25/5/928 tarihinde tasfiyeye tabi tutulup ahiren Büyük Millet Meclisi Arzuhal encümenince tasfiyesinin ref'ine karar verilen İrfan bey tayin edilmiştir.

Vilâyetlet

İnzibat komisyonları mukarreratı :

Elaziz

Lakaydileri tahakkuk eden evrak mukayyidi İbrahim ve Mehmet beyler ihtar suretile cezalandırılmışlardır.

Eskişehir

Köy hudutlarının tesbiti hususundaki gayreti dolayisile İdare hey'eti başkâtibi Nebi bey bir kıt'a takdirname ile taltif edilmiştir.

Gaziantep

Kilis kazası tapu memuru Mustafa, Nizip kazası Nufus memuru Mahmut, Kilis sabık Maliye süvari tahsildarı Mehmet Emin ve Besni kazası Mülga mahkemei Şer'îye kâtibi halen açıkta bulunan Ahmet efendile raciz ve kabiliyetsizlikleri sabit olduğundan memurun kanununun muvakkat birinci maddesi mucibince tasfiye edilmişlerdir.

Kars

Aciz ve kabiliyetsizlikleri tebeyyün etmesine mebni merkez Orman muhafaza memuru Hakkı, Sarıkamış Orman muhafaza memurları Halit, Mehmet, Eyüp, Hamza, Kağızman kazası Orman muhafaza memuru Necati, Ardahan kazası Orman muhafaza memurları Ahmet, Mehmet, Süleyman, Göle kazası muamelât memuru Reşit ve muhafaza memurları Halil, İzzet, Posluf kazası Orman muhafaza memurları Mustafa, Necati, Muhlis, Arpa çay kazası tahrirat kâtibi Ziya, Göle Maliye tahsildarı Kemal ve Mecit efendiler memurin kanununun muvakkat birinci maddesi mucibince tasfiye edilmişlerdir.

Kırşehir

Vilâyet Nufus başkâtibi Ziya beyin vukuat ilmühaberlerini esas deftere geçirmediğinden Nufus kanunu 14 üncü maddesi mucibince nısıf maaşının kat'ına ve amirine karşı itaatsizlik gösterdiğinden bir sene kıdeminden tenziline karar verilmiştir.

Manisa

Turgutlu kazası varidat kâtibi Ahmet, Alaşehir kazası varidat kâtibi Hakkı ve Vilâyet Maliye tebliğ memuru Mehmet Ali efendiler aciz ve kabiliyetsizliklerinden dolayı tasfiye edilmişlerdir.

Sinop

Aciz ve kabiliyetsizlikleri tahakkuk eden Ayancık kazası Çatak orman muhafaza memuru İsmail Sıtkı ve

Gebze kazası Başsökö orman ser muhafaza sabık memuru Mehmet Sabri efendiler tasfiye edilmişlerdir.

Kayseri valisi Fuat beyefendiye

Vilâyetin umumî idaresinde gösterdiğiniz meşkûr faaliyet ve umumî asayişin temin ve tesisindeki hizmetiniz şayani takdir görülmüş ve keyfiyet sicilize dercedilmiştir efendim.

Dahiliye Vekili N.
A. Hilmi

Kanunlar

Devlet memurları maaşatının tavhit ve teadülüne
dair 1452 numaralı kanunun 5 inci maddesinin
son fıkrasının tadiline dair kanun

Kanun No: 2041

Kabul tarihi 28/6/1932

Neşri tarihi 4/7/1932

Madde 1 — Devlet memurları maaşatının tevhit ve teadülüne dair 1452 numaralı kanunun 5 inci maddesinin son fıkrası aşağıdaki şekilde tadil edilmiştir :

Bu madde hükmü, aslî vazifesi ücretli olan müstahdemlerin deruhde edecekleri maaşlı muallimlikler maaşlarına ve aslî vazifesi maaşlı olupta daimi ücretli bir muallimlik deruhde edenlerin ücretlerine de şamildir.

Madde 2 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

Madde 3 — Bu kanunun hükmünü icraya İcra vekilleri heyeti memurdur.

30/6/1932

**Hakâri vilâyetine tâbi Şemdinan kazasının lâğvile
Muş vilâyetine tâbi olmak üzere Solhan namile
bir kaza teşkiline dair kanun**

Kanun No. 2042

Kabul tarihi 28/6/1932

Neşri tarihi 4/7/1932

Madde 1 — Herki ve Homaro nahiyyelerde birlikde Hakâri vilâyetinin Şemdinan kazası lağv ve nahiye haline kalbedilerek mezkûr vilâyetin Gevar kazasına bağlanmıştır.

Madde 2 — Muş vilâyeti dahilinde mevcut Valir ve yeni teşkil edilecek Gûnik nahiyyelerinden mürekkep olmak üzere Solhan kazası teşkil edilmiştir.

Madde 3 — Lağvedilen kaza ve nahiyyelerin memurin ve müstahdemini teşkil edilen kaza ve nahiyyelere kadrolarile birlikte naklolunurlar.

Madde 4 — Bu kanun 1/Haziran/1932 tarihinden itibaren meridir.

Madde 5 — Bu kanunun ahkâmını icraya İcra vekilleri heyeti memurdur.

30 / 6 / 1932

Polis Teşkilât Kanunu

Kanun No. 2049

Kabul tarihi 30/6/1932

Neşri tarihi: 6/7/1932

Madde 1 — Polis, üniformalı ve sivil olmak üzere iki kısımdır :

Üniformalı polis de atlı ve piyade olmak üzere ikiye ayrılır. Atlı polis icabında ihdas olunur. Bunların istihdam şartları nizamname ile tesbit olunur.

Madde 2 — A: Vilâyetlerde polisin âmiri “Emniyet müdürü” veya “Emniyet memuru” dur.

B — Vilâyet “Emniyet müdür” veya “ Emniyet memurları ” kanun ve nizamnamelerle kendilerine verilen vazifelerden başka aynı vilâyet mıntakasında siyasî emniyet ve inzibat ve asayişe müteallik istitlaat meselelerde de iştigal ederler.

Madde 3 — Polis mahsus bir meslek olup mensuplarının derece, sınıf ve unvanları aşağıda gösterilmiştir:

Merkezde

Derece

- 1 Emniyet işleri umum müdürü
- 2 Emniyet işleri umum müdür muavini ve Polis başmüfettişi
- 3 Emniyet işleri şube müdürleri, Polis ve Emniyet müfettişleri
- 4 Polis ve emniyet müfettiş muavinleri, Emniyet işleri şube şefleri
- 5 Memurlar
- 6 Kâtipler

Vilâyetlerde

- 1 Emniyet müdürleri, Polis mektepleri müdürleri, Emniyet müdürlükleri şube müdürleri
- 2 Emniyet müdürlükleri şube müdür muavinleri, emniyet memurları, emniyet müdürlükleri şube reislikleri, üniformalı ve sivil merkez memurları
- 3 Üniformalı ve sivil komiserler
- 4 Polis memurları
- 5 Polis namzetleri

Polis ve emniyet müfettişleri, emniyet müdürleri, üniformalı ve sivil komiserler “üçer” ; emniyet memurları, polis ve emniyet müfettiş muavinleri, şube şefleri “ikişer” polis mektep müdürleri, emniyet müdürlükleri şube müdürleri ve muavinleri ve şube reisleri, üniformalı ve sivil merkez memurları, polis memur ve namzetleri “birer” sınıftan ibarettir.

Üniformalı polis merkez memurlarile komiserleri ve polis memur ve namzetleri polisin üniformalı kısmına , bunlardan başkası sivil sınıfına dahildir.

Üniformalı komiserlerden birinci sınıftakilere “birinci komiser”, ikincidekilere “ ikinci komiser ”, üçüncüdekilere “üçüncü komiser” denilir. Sivil memurlar da sınıflarına göre sivil merkez memuru veya birinci, ikinci, üçüncü sivil komiser unvanile anılır.

Madde 4 — İstanbul emniyet müdürlüğü 1 inci sınıf emniyet müdürlüğünün 2 derece ve Ankara emniyet müdürlüğü bir derece üstündedir.

Madde 5 — Birinci sınıftan yukarı emniyet müdürü bulunan vilâyetlerde, birinci ve ikinci sınıf emniyet müdürü derecesinde birer emniyet müdür muavini, birinci ve ikinci ve üçüncü sınıf emniyet müdürleri derecesinde şube müdürleri, birinci ve ikinci sınıf emniyet memuru derecesinde şube müdür muavinleri veya şube reisleri istihdam olunur.

Madde 6 — A : Emniyet işleri Umum müdürlüğünde ve şubasında icap ve zaruret halinde vilâyetler kadrosundan muhtelif derecelerde memur tefrik ve istihdam olunabilir.

B — Emniyet müdürlükleri şube müdür veya reisliklerine lüzumu kadar sivil veya üniformalı merkez memurile sivil ve üniformalı memur tefrik olunur.

C — Emniyet müdürlükleri şube ve kalemlerinde istihdam olunacak polis memurlarının derece ve miktarları Emniyet işleri umum müdürlüğünce tayin ve tesbit olunur.

Mesleğe giriş

Madde 7 — Polis mesleğine girmek için işbu kanuna tevfikan yapılacak nizamnamede tesbit olunacak vasıf ve şartları haiz bulunmak lâzımdır.

Madde 8 — Merkezde müstahdem üçüncü ve daha yukarı derecelerdeki memurlarla vilâyetlerde müstahdem bulunan emniyet müdürleri, polis mektep müdürleri ve emniyet müdürlükleri şube müdürleri, mülkiye veya lise veya yedi senelik idadiyi ikmal etmiş hukuk mektepleri mezunu olmaları şarttır

Madde 9 — A : Mülkiye veya hukuk mekteplerinden mezun olanlar memurin kanunundaki vasıfları haiz olmak şartile doğrudan doğruya polis merkez memurluğuna veya muadili memuriyetlere kabul olunurlar. Bu gibilerin daimi hizmete kabulü için en az altı ay namzetlik devresi geçirmeleri mecburîdir ; bu müddet zarfında zabıta mesleğine elverişli bulundukları mensup oldukları müdüriyetçe tasdik ve Emniyet işleri umum müdürlüğünce kabul edilenler daimi hizmete naklolunurlar. Ehliyetleri tasdik edilmeyenler hakkında dahiliye memurları kanununun ikinci maddesi hükmü tatbik edilir,

B — İhtiyat zabıtlığı yapmış olan orta mektep mezunlarının üçüncü ve lise mezunlarının da ikinci komiserliğe bili intihan tayinleri caizdir. Komiserliğe bu suretle tayin olunanların bir sene tecrübeden sonra tebeyyün edecek hallerine göre memuriyetleri tasdik veya

alâkaları katolunur. İmtihanlar Emniyet İşleri umanı müdürler encümenince icra olunur.

Madde 10 — Sivil memur olabilmek için aşağıdaki vasıf ve şartları haiz bulunmak lâzımdır.

A — Polis mektebinden mezun olmak,

B — Namzetlik müddeti dahil olduğu halde üniformalı sınıfta en az üç sene istihdam olunup ehliyet, liyakat, cesaret ve irade sahibi olduğu sicil ve mahrem dosyası münderecatile tebeyyün etmek .

Madde 11 — Yukardaki vasıfları haiz oldukları anlaşılan üniformalı polis memurları sivil sınıfında ayrıca bir sene namzetlik devresi geçirmeğe mecburdurlar.

Bu müddet zarfında bu sınıfta istidadı görülenler üçüncü sivil komiserliğe tayin ve aksi takdirde aslı sınıflarına iade olunurlar.

Üniformalı sınıfına mensup iken lüzum ve ihtiyaç üzerine muvakkaten sivil sınıfta hizmet etmiş olanların bu hizmetleri namzetlik müddetine mahsup olunamaz.

Madde 12 — Kadınlardan boy kaydı hariç olmak üzere işbu kanunda musarralı evsafı ve şeraiti cami bulunanların polisin sivil kısmında istihdamları caizdir.

Madde 13 — Merkez ve vilâyet polis idareleri tercümanlıklarına ve sair müteferrik hizmetlere meslek haricinden herhangi bir zatın tayini caiz ise de bu gibilerin hizmetleri meslekte kıdem ve derece almağa esas teşkil etmeyip hizmetlerine artık lüzum görülmediği zaman kendilerine üç aylık maaşlarını tecavüz etmemek üzere Vekâletçe tensip olunacak bir ikramiye verilerek alâkaları kesilir.

Madde 14 — Emniyet müfettişlik ve muavinlik ve memurluklarına meslek haricinden herhangi bir zatın tayini caizdir.

Bir senelik tecrübe neticesinde kifayetleri tahakkuk ederse bunlar memur hukukunu haiz olmak üzere asaleten emniyet müfettişlik ve muavinlik ve memurluklarına tayin olunabilirler.

Madde 15 — Lüzum olan vilâyetlerde zabıta tabipliği vasifesini ifa ile beraber polis memurlarının ahvali sıhhiyelerine de nezaret etmek üzere başhekim, hekim kullanılır. Ayrıca lüzumu kadar ebe istihdam olunur.

İhtisasları sıhhat ve İctimaî Muavenet Vekâletince tasdik ve kabul edilmek şartile bunların tayinleri Emniyet işleri umum müdürlüğünün inhası ve dahiliye vekâletinin tasdiki ile icra olunur.

Bu memurlar polis mesleğine dahil değildirler.

İntihap ve tayin usulleri

Madde 16 — Üçüncü maddede yazılı merkezdeki memurlardan dördüncü ve daha aşağı derecede bulunanlarla vilâyetlerde ikinci derecede bulunan memurlar Emniyet işleri umum müdürünün inhası üzerine Vekâletçe ;

Vilâyetlerde üçüncü derecede bulunan memurlar Emniyet işleri umum müdürlüğü müdürler encümeninin intihabı, Umum müdürün tasvibi vekâletin tasdikile:

Vilâyetlerde dördüncü derecede bulunan memurlar, Emniyet müdürlük veya memurlukları intihap heyetinin kararı, emniyet müdür ve memurluklarının muvafakati ve valilerin tasdikile tayin olunurlar.

Üniformalı polis namzetleri, polis mektepleri ve emniyet müdür ve memurlukları intihap heyetince intihap ve namzet olarak mektebe sevk olunurlar. Lâzım gelen şartları haiz sivil polis namzetlerinin sivil memur-

luğu kısmına tayinleri mahallerinin inhası üzerine Emniyet işleri umum müdürlüğünce icra olunur.

Müfettişler

Madde 17 — Umum müdürlüğe merbut olmak üzere bir başmüfettişin idaresi altında muhtelif derecelerde lüzumu kadar polis müfettişi ve müfettiş muavininden mürekkep bir teftiş heyeti istihdam olunur.

Madde 18 — A : Polis müfettişleri ; emniyet müdürlüğünde en az üç sene hizmet etmiş zevat meyanından veya tercihan Hukuk ve Mülkiye mekteplerinden mezun emniyet müdürlerinden ve kaymakamlardan ve müfettiş muavinleri de polis ve sivil merkez memurluklarında ve emniyet işleri şube şefliklerinde hizmet etmiş olanlar arasından intihap ve tayin olunurlar.

Müfettişliğe ve muavinliğe bidayeten tayin olunanlar bir sene namzetlik devresi geçirirler.

Bu müddet içinde müfettişliğe ve muavinliğe kabiliyeti ve kıfayeti görülmeyenler evvelki derece ve sınıflarına iade olunurlar .

B — Polis müfettişlerinin mesai ve istihdam tarzları nizamname ile tesbit olunur.

Terfi

Madde 19 — Üniformalı ve sivil memurların bir derecenin bir sınıfından yukarı sınıfına veya en yukarı sınıfından üst derecesinin en aşağı sınıfına terfileri için bulundukları sınıfta en az üç sene hizmet etmek ; üçüncü, dördüncü ve beşinci derecedeki memurlar için bilmüşabaka ehliyet göstermek ve derecesine göre orta ve yüksek polis kursunu takip ve muvaffakiyetle kmal etmiş bulunmak şarttır.

Madde 20 — Mülkiye ve Hukuk mezunu merkez memurları kanunî hizmet müddetlerini ikmâl eyledikleri takdirde doğrudan doğruya üçüncü sınıf emniyet müdürlüğüne tayin olunabilirler.

Tahvil ve nakil

Madde 21 — Emniyet Umum Müdürlüğü şube müdürlükleri birinci sınıf emniyet müdürlüğü derecesindedir, icap ve zaruret halinde emniyet işleri şube müdürleri ve polis müfettişleri sınıflarına muadil emniyet müdürlüklerine nakledilebilecekleri gibi emniyet müdürlerine de naklen veya terfian emniyet işleri şube müdürlüklerine ve polis müfettişliklerine tayinleri caizdir.

Madde 22 — Üçüncü maddenin ikinci derecesindeki vilâyet memurları Emniyet İşleri Umum Müdürlüğü şube şefliklerine ve şube şefleri de keza maaşlarına tekabül eden memuriyetlere naklen veya terfian tayin edilebilirler.

Madde 23 — Mecburî hizmet müddetini ikmâl eylemiş olan merkez ve vilâyetlerdeki polis memurları lüzumu halinde ve Dahiliye memurları kanununun aradığı vasıf ve şartları haiz bulundukları takdirde aynı derece ve sınıfta bulunan diğer dahiliye memurluklarına nakil ve tayin olunabilirler .

Madde 24 — Emniyet işleri şube müdürlükleri, polis müfettişleri, emniyet müdürlükleri ve emniyet müdürlükleri şube müdürleri kaymakamlığa muadildir.

Bu vazifelerde bulunanlardan kanunî şartları haiz olanlar icabında kaymakamlıklara ve kaymakamlar da bu memuriyetlere naklen veya terfian tayin olunabilirler.

Madde 25 — Üniformalı ve sivil memurların bir kısımdan diğerine nakilleri için geçecekleri kısım hakkında bu kanunda yazılı şartların vücudu lâzımdır .

İstifa ve mezuniyet

Madde 26 — İlk üç sene mecburi hizmet müddetini ikmâl etmiş olan memurlar istifa edebilirler. Kabule şayan mazerete istinaden ve mektep masarifini vermek şartile daha evvel de istifa edile bilir. İstifa edenlerden sicilleri düzgün olanların tekrar poliste istihdamı caizdir.

İstifanın kabulünü beklemeksizin veya istifa etmeksizin vazifesini terkeden memurların bir daha polis mesleğinde istihdam olunmamak üzere kayıtları terkin olunur ve haklarında kanunî takibat yapılır. Mektep masarifini vermeyenler hakkında Tahsili Emval kanunu ahkâmı tatbik edilir .

Madde 27 — Memurun kanunundaki senelik mezuniyetinden mada polis memurlarına haftada yirmi dört saat izin verilir ve bunun istimali tarzları nizamname ile tesbit olunur.

Müdürler encümeni

Madde 28 — Merkezde Umum Müdür muavininin riyaseti altında şube müdürlerinden mürekkep bir müdürler encümeni vardır.

İşbu encümenin kararları Umumî Müdürün tasdikile tamam olur .

Encümenin vazifesi şunlardan ibarettir:

A — Üçüncü derecedeki vilâyet memurlarının mesai ve faaliyetlerinin, zatî hal ve vaziyetlerinin tesbiti, intihabı, terfi ve tahvilleri :

B — Dördüncü derecedeki vilâyet memurlarının terfi ve bir vilâyetten diğer bir vilâyete tahvilleri :

C — Memurlara verilecek para mükâfatının ve miktarının takdir ve tayini .

İnzibati Cezalar

Madde 29 — Memurin kanununun 28, 29, 30, 31, 32, 33 üncü maddelerinde yapılı hallerden başka aşağıdaki hallerde dahi karşılarındaki cezalar verilir :

A — İhtar :

Zaruret olmadan merciini tecavüz etmek ;

B — Tevbih :

- 1 - Meslekî terbiyeye uymıyan tavru harekette bulunmak ;
- 2 - Teftiş veya takipleri sebepsiz uzatmak ;
- 3 - Raporları ve tahkik evrakını vaktinde göndermemek ;
- 4 - Bir tahkikatı kasıtsız olsa da noksan bırakmak ;
- 5 - Teftiş için gidilecek yeri işaa etmek ;
- 6 - Müfettişler tarafından tevdi edilen teftiş lâyhalarına

ve

sorulan süallere sebepsiz olarak üç gün zarfında cevap vermemek;

- 7 - Bir meselenin evrakını kasıt olmaksızın zayi etmek ;
- 8 - Vazife icabını takdir ve ifada müsamaha göstermek;
- 9 - Meslek terbiyesine muhalif harekette bulunmak ;
- 10 - Nizamnameye mugayir bir şekilde giyinmek ve dolaşmak ;
- 11 - Vazifede temaruz etmek ;
- 12 - Silâhını ve elbisesini kirli tutmak;
- 13 - Amirlerinin tenbibatına riayet etmemek ;
- 14 - Göreceği veya dolayisile muttali olacağı polisi alâkadar eden vak'a ve hadiseleri âmirine vakit ve zamanile haber vermemek;

15 - Memuriyet mıntakası dahilindeki ahali ve esnaf ile laubali olmak ;

16 - Herhangi bir yol, mahal veya şahsı arayıp soranları cevapsız bırakmak veya başından savmak .

C — Maaş kat'ı :

1 - Eli işten çektirilen memurlar hakkında tahkikat bittikten sonra mazeretsiz olarak en çok on beş gün zarfında fezlekesini ait olduğu makama vermemek ;

2 - Mafevkinden izin almaksızın haftalık mezuniyetini muayyen saatten evvel istimal etmek ve muayyen vakitte vazifesi başına avdet eylememek ;

3 - Mecmuu bir aylık maaş miktarını geçecek derecede esnaf ve tüccara borçlanmak ;

4 - Şevkine memur olduğu eşhasın hata ve tedbirsizlik neticesi firarına sebebiyet vermek;

5 - Esliha ve cephaneden gayri Devlet malı olan eşyanın hata ve tedbirsizlik neticesi ziyama meydan vermek;

6 - Sivil elbise ile umuma açık olan yerlerde sarhoş olmak;

D — Kıdem tenzili :

1 - Sıfat ve vazifesi dolayisile muttali olduğu tahkikat ve istihbarları ifşa etmek ;

2 - Nokta ve devriye ve nöbette uyumak ;

3 - Mirî esliha ve cephanesini ihmali yüzünden kaybetmek “ayrıca bedeli ödettirilir”;

4 - Üniforma ile umuma açık yerlerde işret etmek .

İdare — 2

E — Sınıf tenzili :

- 1- Amirlerine hakaret etmek;
- 2- Vazife başında veya vazifeden dolayı ma-
dununa yahut arkadaşlarına hakaret etmek;
- 3- Madunu veya hemmertebe meslek arkadaş-
larını dövme ;
- 4- Mensup olduğu emniyet müdüriyeti veya
memurluğu mıntakası haricine izinsiz gitmek veya vazife
icabı gittiği takdirde âmirini haberdar etmemek ;
- 5- Cem'i ianat nizamnamesine mugayir hare-
kette bulunmak ;
- 6- Esliha ve cephaneden gayri Devlet malı
olan eşyanın bilerek ziyama sebebiyet vermek ;
- 7- Üniforma ile umuma açık mahallerde işreti
tekerrür etmek .

Yukarıdaki fıkralarda yazılı halleri irtikâp edenler
sınıflarının tenziline imkân bulunmayan memurlardan ise
haklarında bir sene kıdem tenzili cezasile beraber on beş günlük
maaş kat'ı cezası tatbik edilir . Bu fîli tekerrür edenler
memuriyetten ihraç olunur .

F — Memuriyetten ihraç :

- 1 - Sirkat, sahtekârlık, dolandırıcılık, iffetsi-
kenlik, iftira, irtikâp, irtişa, salâhiyeti
kanuniyeyi ligarezin suiistimal fiillerinden her
hangi birini irtikâp ettiği maddeten sabit
olmak ;
- 2- Amirinin, infaz edilmemesi Devlete zarar
verecek emirlerini icra etmemek ;
- 3- Mafevklerini söz veya yazı ile tehdit eyle-
mek ;

- 4- Zıyı Devletçe zararı mucip olsun olmasın bir meselenin evrakını kasten ortadan kaldırmak ;
 - 5- Amirinin izin ve malumatı olmaksızın mevkiini ve vazifesini ve halefine devretmeksizin memur olduğu nokta mevkiini terketmek “mücbir sebepler müstesnadır „;
 - 6- Mezun olduğu günlerde üniforma ile veya gayri mezun olduğu günlerde bilâ vazife gerek üniforma ile ve gerek sivil olarak fuhuşhaneye gitmek veya fahişelerle irtibat ve münasebet tesis eylemek ;
 - 7- Amirini her ne suretle olursa olsun söz veya yazı ve ya silâhla tehdit eylemek ;
 - 8- Masarifini maaş ve iradı ile tevzin etme yip ötekine berikine borçlanarak ödememeyi itiyat edinmek ;
 - 9- İfâsına memur olduğu ve ifşası Devletçe mazarratı mucip olan tahkikat safhalarını âmirinden gayrisine ifşa etmek ;
 - 10- Şevkine memur olduğu eşhasın kasten firarına sebebiyet vermek ;
 - 11- Her ne sebeple olursa olsun mafevkine filen hakaret etmek;
 - 12- Mirî esliha ve cephanesini satmak veya başkasına vermek (bedeli ödettirilir) ;
 - 13- Alenî mahallerde sarhoş olarak bağırıp çağırarak veya yıkılmak veya bilâ sebep silâh atmak ;
 - 14- Herhangi bir şekilde olursa olsun kara kolda veya vazife başında içki içmek ;
 - 15- Uyuşturucu maddeleri kullanmağı itiyat Etmek ,
- Madde 30 — Vazife icabını takdir ve ifada müsamaha Devlet ve efratça mazarratı mucip olmuşa zararın

derecesine göre memur hakkında inzibatî cezalar en ağırına kadar tatbik olunur .

Madde 31 — Toplu olarak âmirlerinin emirlerine karşı itaatsizliğe veya bunların resmî muamelâtı aleyhinde müzakere ve karar ittihazına kalkışan veyahut verilen emirlerin ademi icrasını temin maksadile birleşenler ; hareketlerinin ehemmiyetleri derecesine göre sınıf tenzili veya meslekten ihraç cezalarını görürler .

Madde 32 — irtikâp ve irtişaları veya vazife ve memurluk haysiyet ve şerefine uymıyan kötü itiyat ve halleri ayrı ayrı iki müfettiş tarafından verilen rapor veya muhtelif iki âmirin mahrem tezkiye varakalarile teeyyüt ettiği halde maddî ve kanunî kâfi deliller bulunamasından dolayı haklarında takibat yapılmıyan memurlar inzibat komisyonları kararı ile meslekten çıkarılır .

Madde 33 — Bir memura isnat olunan fiil inzibatî cezayı müstelzim olmakla beraber Türk Ceza kanunu mucibince cezalandırılmayı da istilzam eylediği ve inzibatî ceza hakkında karar verilebilmesi için mevcut deliller kâfi görülmiyerek mahkeme hükmüne intizar zarureti bulunduğu kanaat edildiği takdirde inzibatî cezanın tatbiki mahkeme kararı neticesine talik olunabilir .

Mabde 34 - 29 uncu maddede mezkûr cezalardan kıdem ve sınıf tenzili gibi cezalarla bir senede üçten fazla tecziye olunupta islahıhal etmelerinden ümit kesilen memurlar memuriyetlerinden ihraç olunur .

İnzibat komisyonları ve Polis Divanları

Madde 35 — İnzibatî cezalar merkezde inzibat komisyonu halinde içtima eden müdürler encümeni ve vilâyetlerle polis mekteplerinde polis divanları tarafından

yerilir. Valiler tarafından ihtar ve tevbih cezaları vilâyet lerin her sınıf polis memurları hakkında resen de verilebilir.

Madde 36 — polis divanları vilâyetlerde ve polis mekteplerinde emniyet veya polis mektep müdürlerinden veya emniyet memurundan sonra gelen en yüksek dereceli ve en kıdemli komiserin riyaseti altında olmak üzere yüksek dereceli ve kıdemli iki polis âmirinden teşekkül eder .

Madde 37 — Merkezdeki dördüncü ve daha aşağı derecede bulunan memurlarla vilâyetlerdeki ikinci ve üçüncü derecede bulunan memurlar hakkında inzibat komisyonu, vilâyetlerdeki dördüncü ve beşinci derecede bulunan memurlar hakkında da polis divanları tarafından memurun kanununa ve bu kanuna tevfikân tatbik olunacak inzibatî cezalara dair karar verilir .

Sicil

Madde 38 — Polis memurlarının sicillerde mahrem dosyalarının tesbit ve tasnif usulleri polis nizamnamesile tayin olunur.

Gayret ve fedakârlık karşılığı

Madde 39 — Memurin kanununun 22, 23, 24 ve 25 inci maddelerde 1850 numaralı kanunun 6 ıncı maddesindeki ahkâmdan başka aşağıdaki hallerde de naktî mükâfat verilir :

1 - Memleketin emniyet ve asayişini ve devletin menfaatlerini ve efradın, mal, can ve iffetini koruyucu yüksek hizmetleri görülenlere tam bir maaş nisbetinde ;

2 — Fevkalâde ahvalde hayatını tehlikeye koyarak

büyük yararlıklar gösterenlere iki maaştan bir senelik maaş miktarına kadar .

Tedrisat ve talim

Madde 40 — Polis mesleğinde tedris ve talim mekteplerde yapılır, Bunun için lüzumu kadar polis mektebi açılır.

Tedris ve talim usulleri ve şeraiti nizamname ile tesbit olunur.

Melbusat ve teşhizat ve tedavi

Madde 41 — Polisin hizmet ve nakliye otomobili ve otobüsleri ve msotorbotları ve bunların bilûmum sarfiyatı, muhabere, tenvir ve teshin ve vesaiti fenniye, mefruşat ve kırtasiye ve polis merkez memurları ve başmemurlarla bu dereceden aşağı derecedeki memurların melbusat ve teşhizat ve bilumum memurların kanun dairesinde verilecek tedavi masrafları ve indelicap ihdas olunacak atlı polis memurlarının yem bedeli ve memurların ve hayvanların tedavi ve kullanılacak polis köpeklerinin mübayaa ve iâşe masrafları umumiyetle Devletçe verilir.

Atlı polis memurlarının zatlarına ait hayvanları vazife esnasında telef olursa bedeli Emniyeti umumiye bütçesindeki tahsisattan tazmin edilir.

Madde 42 — 2 mayıs 1339 tarihli Polis nizamnamesi ve Dahiliye vekâleti merkez teşkilat ve vazifeleri hakkında 21 mayıs 1930 tarih ve 1624 numaralı kanun ile, Devlet memurları maaşatının Tevhit ve Teadülüne dair 8 mayıs 1928 tarih ve 1452 numaralı kanunun işbu kanuna muhalif hükümleri mülğadır.

Madde 43 — Polisin mesleki terbiyesine ve efradın kabul şartlarına ve dahilî vazifelerinin ifası suretlerine dair Dahiliye vekâletince bir nizamname yapılacaktır .

Madde 44 — Devlet memurları maaşatının Tevhit ve teadülüne dair 1452 numaralı kanuna merbut 2 numaralı cetvelin Emniyet işleri umum müdürlüğünün vilâyet memurlarına ait kısmı yerine bu kanuna merbut cetvelde gösterilen teşkilât kadrosu konulmuştur.

Madde 45 — Bu kanun 1 eylül 1932 tarihinden muteberdir.

Madde 46 — İşbu kanunun hükümlerini icraya Dahiliye vekili memurdur.

3 / 7 / 1932

sEmniyet işleri umum müdürlüğü
Vilâyet memurları

Derece	Memuriyetin nev'i	Maaş
5	İstanbul emniyet müdürü	80
6	Ankara „ „	70
7	Birinci sınıf emniyet müdürü, müdü ve şube müdürü	55
8	İkinci sınıf emniyet müdürü, müdi ve şube müdürü	45
9	Üçüncü sınıf emniyet müdürü ve şub	40
10	Birinci sınıf emniyet memuru , müdür muavini	35
11	İkinci sınıf emniyet memuru v müdür muavini	30
12	Üniformalı merkez memuru	25
14	Başkâtip	20
17	Kâtip	14
19	„	10

836

Derece	Memuriyetin nev'i
12	Sivil merkez memuru
14	Parmak izi memuru
15	„ „ „
13	Sivil birinci komiser
14	„ ikinci „
15	„ üçüncü „
14	Fotoğraf memuru
17	Sicil memuru
11	Hesap „
14	„ „
17	„ „
14	Mutemet
12	Tercüman
12	Emanet ve depboy memuru
17	„ „ „
19	Erkek nezarethane memuru
17	Telefon memuru
19	„ „
11	Sertabip
12	Tabip
14	„
19	Kâbile
19	Tımarcı
14	Pasaport memuru
13	Üniformalı birinci komiser
14	„ ikinci „
15	„ üçüncü „
16	Polis memuru
18	„ namzedi

Polis mektebi

8	Müdür
11	Dahiliye müdürü

Derece	Memuriyetin nev'i	Adet	Maas
13	Dahiliye birinci komiseri	1	22
14	„ ikinci „	1	20
15	„ üçüncü „	2	17,5
12	Hesap memuru	1	25
14	Kavanin ve nizamât muallimi	1	20
17	Nizamât ve tatbikat muallimi	1	14
19	Fotağraf ve parmak izi muallimi	1	10
15	Tabip ve hıfzıssıhha muallimi	1	17,5

Emniyet müfettişleri

7	Emniyet müfettişi	2	55
8	„ „	2	45
9	„ „	2	40
10	„ „ muavini	1	35
11	„ „ „	1	30
12	Sivil merkez memuru	2	25
14	Kâtip	4	20
13	Fen memuru	1	22
15	Birinci sınıf memur	14	17,5
16	İkinci sınıf memur	9	16

Dahiliye vekâleti merkez teşkilât ve vazifeleri hakkındaki kanunun bazı maddelerinin tadili hakkında kanun

Kabul tarihi; 30/6/1932

Kanun No. 2050

Neşri tarihi : 6/7/1932

Madde 1 — Dahiliye vekâleti merkez teşkilât ve vazifeleri hakkındaki 21 mayıs 1930 tarih ve 1624 numaralı kanunun 5 inci maddesi aşağıda yazıldığı şekilde tadil edilmiştir :

Emniyet işleri umum müdürlüğü, alçı şubeden ve müstakil evrak ve tahrirat bürolarından müteşekkildir.

A - Birinci şube; memleketin umumî emniyetine müteallik işlerle meşguldür ve iki bürodan mürekkeptir. Birinci şube müdürlüğü umum müdürlük muavini tarafından idare olunur.

B - İkinci şube; İdarî beledî ve adlî zabıta işleriyle iştigal etmek üzere iki büroyu ihtiva eder.

C - Üçüncü şube ; polis âmir ve memurlarının zat işleri, polis mektebi, talim ve terbiye ve umumî zabıta teşkilât ve tevziatı, hesap ve levazım işleriyle iştigal eder. Bu vazifeler iki büroya taksim edilerek ifa edilir.

D - Dördüncü şube ; ecnebilere müteallik muamelât ile meşgul olmak üzere iki bürodan mürekkeptir .

E - Beşinci şube ; zabıtaya ait teknik işlerle istatistik ve neşriyat işlerini ifa eder. İki bürodan mürekkeptir.

F - Altıncı şube ; memleketin umumî asayişine müteallik işlerle iştigal eder iki bürodan mürekkeptir.

G - Evrak ve tahrirat büroları; umum müdürlüğe ait muhaberelelerin kayıt ve şevkini ve resen yazılacak yazıların tesvit ve tebyizini temin ve iş sahiplerinin müracaatlarını kabul ve işlerini ait olduğu şubelerden tahkik ve neticelerini tebliğ ile mükelleftir.

Madde 2 — 1624 numaralı kanunun 13 üncü maddesine merbut (A) işaretli kadroda Emniyet işleri umum müdürlüğüne ait teşkilât merbut cetvelde gösterildiği üzere tadil ve 1659 numaralı kanunun (C) fıkrasına merbut 8 numaralı cetvelde gösterilen memuriyetler lağvedilmiştir.

Madde 3 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

Madde 4 — Bu kanunun hükmünü icraya Dahiliye vekili memurdur.

CETVEL

Derece	Memuriyetin nev'i	Adet	Maas
2	Umum müdür	1	125
6	Umum müdür muavini ve birinci şube müdürü	1	70
10	Şef	2	35
12	Memur	4	25
13	„	4	22
15	Kâtip	2	17,5
7	İkinci şube müdürü	1	55
10	Şef	1	35
11	„	1	30
12	Memur	1	25
13	„	1	22
14	Kâtip	1	20
15	„	1	17,5
7	Üçüncü şube müdürü	1	55
10	Şef	1	35
11	„	1	30
12	Memur	1	25
13	„	1	22
14	Kâtip	1	20
15	„	1	17,5
7	Dördüncü şube müdürü	1	55
10	Şef	1	35
11	„	1	30
12	Memur	2	25
13	„	1	22
15	Kâtip	1	17,5
17	„	1	14

Derece	Memuriyetin nevi	Adet	Maaş
8	Tercüman	1	45
9	»	1	40
10	»	1	35
7	Beşinci şube müdürü	1	55
10	Şef	1	35
11	»	1	30
12	Memur	4	25
14	»	1	20
15	Kâtip	1	17,5
17	»	1	14
7	Altıncı şube müdürü	1	55
9	Müdür muavini	1	40
10	Şef	2	35
12	Memur	4	25
13	»	4	22
15	Kâtip	1	17,5

Evrak ve tahrirat büroları

10	Şef	1	35
12	Memur	2	25
14	Kâtip	2	20
12	Müracaat memuru	1	25
6	Polis başmüfettişi	1	70
7	» müfettişi	1	55
8	» »	2	45
9	» »	2	40
10	» müfettiş muavini	3	35
11	» » »	3	30

Askerlik mükellifiyeti Kanununun bazı maddelerini tadil eden kanun

Kanun No. 2053

Kabul tarihi : 2/7/1932

Neşri tarihi : 6/7/1932

Madde 1 — 111 numaralı kanunun 86 ıncı maddesi aşağıda yazılı surette tadil edilmiştir :

İlk yoklamasını yaptırmış olsun olmasın her hangi bir mükellef son yoklamada bulunduğu yer askerlik meclisine yahut elçilik ve konsolosluklara gelmemiş olmakla beraber 26 ıncı maddede yazılı makbul mazeretini bildirmez ve birlikde askerlik muamelelerine tabi olduğu doğumluların celp ve şevkine kadar da gelmemiş veya ele geçmemiş bulunursa ele geçtiğinde mahallinde yahut yol masrafı kendisi tarafından verilmek suretile en yakın yerde bulunan iki hekime (birisinin askerî hekim olması şarttır.) muayene ettirilir.

Muayene neticesinde askerlikten kafi ihracına karar verilenler 41 iuci madde hükmüne göre muameleye tâbi tutulur.

Sıhhati muvakkaten askerliğe elverişli olmadığına dair haklarında rapor verilenlerin sevkleri geri bırakılır. Bu suretle sevkleri geri bırakılanların sonradan sıhhi ahhali askerlikten ihraçlarını icap ettirirse yine 41 inci maddeye göre muameleye tâbi tutulurlar.

Askerliğe elverişli oldukları anlaşılanlarla muvakkat sıhhi arızalarından dolayı sevkleri geri bırakılıp sonradan askere yarayacakları anlaşılanların kısa hizmet iddiaları nazara alınmamak ve para cezası vermedikçe muvazafılık hizmetlerine mukabil bedeli nakdî vermek hakları kaldırılmak şartile askerlik meclislerince ve iç

tima halinde değilse idare heyetlerince numarasız asker edilirler ; ve sınıfları askerlik meclisleri çalışmadığı zamanlarda mıntakasmda bulundukları kolordularca tespit edilerek muvazzaf hizmetleri yaptırılmak üzere muayyen celp ve sevk zamanlarında sınıfları mürettebatına sevkolunurlar (otuz beş yaşını ikmal etmiş olanlarla daha yukarı yaşta bulunanlar inşaat ve sair geri hizmetlerinde istihdam olunurlar).

Gerek askerliğe elverişli olanlardan ve gerek askerlikten ihraç edilenlerden yaşlılarının veya hangi doğumlularla muameleye tâbi iseler bu doğumluların ilk kafilesinin sevk edildiği gün (bu gün dahil) den itibaren kendiliklerinden geldikleri yahut ele geçtikleri güne kadar geçen her gün için 50 kuruş para cezası alınır. Şu kadar ki bu ceza ilk yoklamasını yaptırmış olanlar için 15 ve yaptırmamış olanlar için 30 liradan aşağı olmaz. Geç kalman müddet ne kadar olursa olsun para cezası miktarı 200 lirayı geçemez

Bu gibi cezalı efrattan para cezasını veremiyenler bir liraya mukabil 1 gün çalışmak üzere mensup oldukları köylerle kasabaların amme menfaatlerine mahsus inşaat ve yol işlerinde yahut her 2 liraya mukabil bir gün çalışmak üzere merbut oldukları vilâyetlerin bu işlerinde çalıştırılırlar.

Madde 2 — Mezkûr kanunun 89 uncu maddesi aşağıdaki yazılı surette tadil edilmiştir :

Numara çekmiş veya numarasız asker edilmiş bir mükellef birlikde sevk edileceği arkadaşlarının sevkı zamanında yapılan davet üzerine gelmez ve bu da 47 inci maddedeki mazeret sebeplerine müstenit olmadığı tasdik edilmiş bulunursa veya sevk sırasında askerliğini yapacağı kıt'aya gitmeksizin toplandığı yerden veya yoldan

fırar ettiği mensup olduğu askerlik şubesinde anlaşırsa elde edildiğinde sıhhi ahvaline ve birlikte sevkedileceği arkadaşlarının şevki gününden itibaren geçen günlere göre 86 inci maddede yazılı hükümler dairesinde para cezasına ve veremediği halde çalıştırılmağa tabi tutulur

Madde 3 — Bu kanunun neşrinden evvel cezalı olarak silâh altında bulunupta ceza hizmetlerini bitirmemiş olanların mütebaki cezaları hakkında da 86 inci madde hükümleri dairesinde muamele olunur.

Madde 4 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir

Madde 5 — Bu kanunun hükümlerini icrayaya, İcra vekilleri heyeti memurdur.

3/7/1932

Çay, şeker ve Kahve ithalinin bir elden idaresi hakkında kanun

Kanun No. 2054

Kabul tarihi : 2/7/1932

Neşri tarihi : 6/7/1932

Madde 1 — Halen mevcut vergi ve resimlere ilâveten malî bir menfaat gayesi takip edilmemek şartıyla Hükümet Çay,Şeker, ve Kahvenin memlekete ithali işlerini bir elden idare ettirmeğe mezundur. Ancak işbu maddeleri memlekete ithal etmek isteyenlere, ithal edecekleri maddelerin kıymetine muadil olarak hükümet tarafından tayin edilecek Türk malı çıkarmak şartile mezuniyet verilebilir.

Madde 2 — 31 Mayıs 1932 tarihsine kadar yapılmış mukavelelere müsteniden gelecek şeker, kahve ve çay ile işbu kanunun tarihi neşrinde Gümrüklere gelmiş bulunan şeker, kahve ve çay bu kanun hükmüne tabi değildir.

Madde 3 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

Madde 4 — Bu kanunun hükümlerini icraya İcra vekilleri heyeti memurdur.

3/7/1932

Hükümetçe Ziraat Barkasına mübayaecı ettirilecek buğday hakkında kanun

Kanun No. 2056

Kabul tarihi 3/7/1932

Neşri tarihi 10/7/1932

Madde 1 — Buğday fiyatını korumak ve tanzim etmek maksadile hükümet lüzum gördüğü takdirde müstahsilin satılığa arzedeceği buğdayı tespit edeceği fiyatlarla Ziraat Bankası vasıtasıyla alıp satmağa mezundur.

Madde 2 — Buğday alım, satım, muhafaza tarz ve şartlariyle alım ve satış mahalleri ve buna inüteferri diğer hususlar icra vekilleri heyeti kararıyle tanzim ve tayin olunur.

Madde 3 — Mübayaecı edilecek buğdayların elden çıkarılarak tasfiyesi neticesinde tahassül edecek senevi bir milyon liraya kadar zarar hükümetçe tesviye ve elde edilecek kâr Silo ve depolar inşasına tahsis olunur.

Madde 4 — Buğday mübayaecısı için Ziraat Bankasınca açılacak Kredinin miktarı ve buna hesap edilecek faizi nisbeti İcra vekilleri heyetiyle Banka arasında kararlaştırılır.

Madde 5 — Ziraat Bankası pazar yerlerinde alacağı buğday bedellerini peşin olarak sahiplerine tesviye eder.

Madde 6 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

Madde 7 — Bu kanunu icraya İcra vekilleri heyeti msemurdur.

5/7/1932

**Talebe olmıyanları mekteplere mahsus kasket taşımalarının
menine dair kanun**

Kanun No. 2060

Kabul tarihi: 3/7/1932

Neşri tarihi: 10/7/1932

Madde 1 — Mektep talebesinin giyecekleri kasketlerin nümuneleri Maarif vekâletince tesbit olunur.

Madde 2 — Mektep kasketlerini talebe olmayanlar taşımaktan memnudur.

Madde 3 — Memnuiyet hilâfına mekteplilere mahsus kasketi giyenler 25 liraya kadar hafif para cezasıyla cezalandırılır.

Bunu hususi bir kasıtle taşıdıkları anlaşılanlar bir haftadan bir aya kadar hafif hapis veya yirmibeş liradan elli liraya kadar hafif para cezasına mahkûm edilirler .

Mekteplilere mahsus kasketi taşıyan ceza ehliyetini haiz olmıyan küçüklerin veli veya vasileri hakkında Türk Ceza kanununun 53 üncü maddesinin son fıkrası hükmü tatbik olunur.

Madde 4 — Bu kanunun tatbik tarzı bir nizamname ile tesbit olunacaktır.

Madde 5 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

Madde 6 — Bu kanunun hükümlerini icraya Adliye, Dahiliye ve Maarif vekilleri memurdur.

5/7/1932

**Türkiye Cümhuriyet merkez Bankası kaununun bazı
maddelerinin tadiline ve bu kanuna bazı hükümler ilâvesine
dair kanun**

Kanun No. 2062

Kabul tarihi: 3/7/1932

Neşri tarihi: 4/7/1932

Madde 1 — 11 haziran 1930 tarih ve 1715 numaralı kanunun 14 üncü maddesinin son cümlesi aşağıda yazılı olduğu veçhile tadil edilmiştir :

Ancak altın ve döviz ihtirasına, ticarî ve ziraî senetlerin iskontosuna ve senedat mukabili kredi ve avanslara dair 20, 35, 36, 37, 38 ve 39 uncu maddelerde gösterilen şartlar ve haller dahilindeki emisyon bu hükümden müstesnadır.

Madde 2 — Mezkûr kanunun 20 inci maddesi aşağıda yazılı olduğu veçhile tadil edilmiştir :

Senedat iskontosuna veya senedat mukabili kredi ve avanslara tahsisen bankanın yapacağı emisyon banka sermayesinin % 70 inin tahsilinden sonra yapılabilecek ve bu emisyon miktarı kanunun 39 uncu maddesi mucibince teşekkül edecek bir komisyon tarafından tesbit edilecektir.

Madde 3 — Mezkûr kanunun 23 üncü maddesinin son cümlesi aşağıda yazılı olduğu veçhile tadil edilmiştir:

Banka idare meclisi lüzum gördüğü takdirde Hükümetin muvafakatile bu müddetleri ikişer misline iblağ ve üçüncü taksitin tediyesini lüzum gördüğü kadar tecil edebilir.

Madde 4 — Mezkûr kanunun 26 ıncı maddesine aşağıdaki fıkra ilâve edilmiştir :

Hükümetin talebi ve meclisi idarenin kararile işbu

(A) sınıfı hisse senedatı banka sermayesinin % 25 ine kadar iblâğ edilebilir. Munzam hisseler bedelinin altın olarak tesviyesi mecburî olmadığı gibi bu hisselerin yüzlük kupür olması da şart değildir.

Madde 5 — Mezkûr kanunun 33 üncü maddesinin 2 inci fıkrası aşağıda yazılı olduğu veçhile tadil edilmiştir :

(A) ve (C) sınıflarında bulunan hisse senetleri miktarları sermayenin tezyidinden mütevellit hal müstesna hiç bir veçhile işbu kanun ile kabul edilmiş olan miktarları tecavüz edemez.

Madde 6 — Mezkûr kanunun 34 üncü maddesine aşağıdaki fıkralar ilâve edilmiştir :

Banka hazinenin hitamı vadesine azamî üç ay kalmış bonolarını resen iskonto edebilmek salâhiyetini haizdir. Şu kadar ki bu işe bankanın tediye edilmiş sermayesinin % 40 ından fazlası tahsis edilemez. Bu suretle iskonto edilecek olan Hazine bonolarına tatbik edilecek faiz nisbeti banka meclisi idaresince ayrıca tayin olunur. Banka borsada mukayyet Devlet tahvilâtını veya Devlet kefalet ve taahhüdünü haiz olup resûlmal ile faizinin altın esasile tesbit edilmiş bir para ile tediyesi meşrut tahvilât veya tediye edilmiş sermayesi akalli beş milyon Türk lirası olan Türk bankalarının tahvilâtını alıp satmak hakkını haizdir. Ancak bu işe Merkez bankasının tediye edilmiş sermayesi ile ihtiyat akçesi mecmuunun % 50 sinden fazlası tahsis edilemez. Aynı zamanda alını muamelesinin icrası için meclisi idare azasından asgari beşinin ittifakı şarttır.

Madde 7 — Mezkûr kanunun 38 inci maddesine aşağıdaki fıkralalar ilâve edilmiştir :

Vadesi dokuz ayı tecavüz etmiyen ziraî senetler de

ticarî senetler gibi iskontoya kabul edilebilir. Şu kadar ki bunların miktarı tediye edilmiş sermayenin % 15 ine muadil meblâğla ticari iskonto cüzdanının % 15 i yekûnunu tecavüz edemez, Ancak banka heyeti umumiyesi tediye edilmiş sermayenin % 15 nisbetini % 25 e ibiâğ edebilir .

Bundan başka hitamı vadesine azamî üç ay kalmış olan ve bir banka tarafından ibraz edilen üç imzayı muhtevi hazine bonoları da ticarî senetler hükmünde iskontoya kabul edilir. Yalnız bu nevi senedatın yekûnu Merkez Bankasının tediye edilmiş sermayesinin % 40 ma muadil miktarı tecavüz edemez. Şu kadar ki meclsi idare bu miktarı ve vadeyi azamî iki misline iblâğ edebilir. Bu nevi hazine bonolarının iskonto nisbeti Maliye vekâletile banka idare meclisi arasında takarrür ettirilir.

Yukarıkî fıkralarda zikredilen kuyut ve şurut mahfuz kalmak üzere banka iskonto etmek salâhiyetine malik olduğu hazine bonolar ile ticari ve ziraî senetler üzerine avans ve kredi vermek hakkına da sahiptir.

Madde 8 — Mezkûr kanununun 51 inci maddesine aşağıdaki fıkra ilâve edilmiştir :

Banka döviz tevdiatı kabulüne ve karşılıklı karşılıksız avans almağa mezundur. Bu kabil muameleler için icabında vereceği faizin miktarı yukarıdaki tahditlere tâbi değildir.

Madde 9 — Mezkûr kanunun 72 inci maddesinin son iki cümlesi aşağıda yazılı veçhile tadil edilmiştir :

Mürakabe komisyonu azalarının müddeti iki senedir. Her sene nisfi tebdil olunur ve aradan bir senelik fasıla geçmedikçe yeniden intihap edilemezler.

Madde 10 — Mezkûr kanunun muvakkat maddeler kısmına 9 numaralı aşağıdaki fıkra ilâve edilmiştir :

İlk mürakiplerin biri (B) ve (C) diğeri (D) sınıfı hissedarları tarafından intihap edilenlerden olmak üzere ikisi kura ile 1933 adi heyeti umumiyesinde tebdil ve yerlerine yenileri intihap olunur. Diğer ikisi de 1934 adi heyeti umumiye içtimain a kadar hizmette devanı eder. Madde 11 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir. Madde 12 — Bu kanunun hükümlerini icraya İcra vekilleri heyeti memurdur.

3/7/1932

**1932 Mali senesi muvazenei umumiye kanununa merbut (M)
cetveline bir kayıt ilâvesine dair kanun**

Kanun No. 2067

Kabul tarihi: 7/7/1932

Madde 1 — 1932 Malî senesi muvazenei umumiye kanununun 9 uncu maddesine merbut (M) cetveline aşağıdaki fıkra ilâve edilmiştir:

(İzmir Lise ve Orta mektebile Buca mektebi 225 Lira)

Madde 2 — Bu kanun 1 Haziran 1932 tarihinden muteberdir.

Madde 3 — Bu kanunun hükmünü icraya Maliye vekili memurdur.

10/7/1932

**Türkiye iskele ve limanları arasında posta seferleri
hizmetlerinin Devlet idaresine alınmasına dair kanun**

Kanun No. 2068

Kabul tarihi: 9/7/1932

Madde 1 — Türkiye iskele ve limanları arasında muntazam posta seferleri yaparak yolcu, eşya ve hayvan nakli işi Devlet idaresine alınmıştır.

Ancak işbu hüküm alelûmum şilepçiliğe, tertibatı mahsusayı haiz gemilerle hayvan nakliyatına, limanlar ve körfezlerdeki iç hatlar nakliyatına ve Devlet idaresinin muntazam vaporlar işletmediği iskele ve limanlar arasında ve işlettiği iskele ve limanlarla işletmediği iskele ve limanlar arasında makineli ve makinesiz deniz vasıtasile her nevi nakliyat icrasına şamil değildir.

Madde 2 — Hükümet, birinci maddede mahiyet ve hududu tesbit olunan posta seferleri hizmetini görececek olan umum müdürlüğün teşkilât kanunu lâyihasını 1933 senesi gayesine kadar Büyük Millet Meclisine arzeder. Ancak bu teşkilât kanununun meriyete geçeceği tarihe kadar yukarıda beyan edilen posta seferleri hizmeti İktisat Vekâletinin vereceği veçhe dahilinde Seryisefain Umum Müdürlüğü tarafından görülür.

Madde 3 — Türkiye limanları arasında posta seferleri yapmak işinin Devlet idaresine alınması dolayısıyla şimdiye kadar bu işte çalışmakta olan husus vapur sahiplerinin vapurları aşağıda yazılı şerait dahilinde Hükümet tarafından satın alınır :

A) Satın alınacak gemiler evveleminde yolcu ve yük taşımağa ve muntazam posta seferleri yapmağa elverişli evsafa bulunup bulunmadıkları noktai nazarın

dan bu hususta mevcut usul ve teamülüne tevfikân tasnif olunur.

B) Tasnif neticesinde yolcu ve yük taşıma ve muntazam posta seferlerine elverişli olarak ayrılanların seyrüsefer kabiliyetleri derecesi tayin edilmek üzere muayeneleri yapılır. Muayene neticesinde vaporların vaziyeti umumiyesi mevcut envanterlerde beraber tesbit olunur.

C) A ve B fıkraları mucibince seyrüsefere salih olduğu tesbit edilen gemilerin Hükümetçe mübayaasında esas tutulmak üzere (D) fıkrasında yazılı heyet tarafından hali hazır kıymetleri takdir olunur.

D) Mübayaaya edilecek vapurların hali hazır kıymetleri İstanbuldaki İngiliz Loidi mühendisinin iştirakile ikisi İktisat Vekâleti, ikisi hususî vapur sahipleri tarafından müntehap beş kişilik bir ehli vukuf marifetile takdir olunur. Ancak işbu mukadder kıymetlere itiraz edenler İstanbul Birinci Ticaret Mahkemesi Reisinin hakemliğine müracaat edebilirler.

Hakemin vereceği kararlar kat'idir. İşbu kararı kabul etmeyenler vapurlarını harice satabilirler.

E) C ve D fıkralarına göre kıymetleri takdir olunan gemilerin hali hazırdaki sahipleri tarafından satın alındıkları tarihlerdeki mubayaa bedellerini (mubayaayı müteakip 3 ay zarfında yapılmış tamirat ve tadilâtı esasiye de dahil) gösteren resmî ve musaddak vesaik Hükümetçe tetkik edilerek bu bedeller ayrıca tayin ve tesbit olunur.

Bu suretle tayin olunan mubayaa bedellerinden, mubayaa tarihinden itibaren geçen her sene için % 5 amorti tenzil olunur. Tenzilden sonra elde edilecek bakiye ile takdir edilip kat'iyet kesbetmiş olan hali hazır

kıymeti yekûnunun yarısı her geminin Hükümet tarafından satın alınan bedeli olarak sahibine tediye olunur.

Ancak bu yekûnun yarısı ne olursa olsun gemi sahibine tediye olunacak miktar yukarıda yazılı şerait dahilinde takdir olunacak hali hazır kıymetinden dun olamaz.

F) Yukarı ki fıkralarda şeraiti yazılı olan tasnif, muayene, takdiri kıymet ve Hükümetçe satın alınma muamelelerinde, takdiri kıymet itirazlarından mütevellit hakem ücreti hariç olmak üzere, yapılacak bilcümle masarif ile harç ve resimler Seyrisefain idaresine ait olup bu idarenin 1932 malî senesi bütçesinin ikinci faslının 7 nci maddesinden verilir.

Madde 4 — Gemi sahipleri işbu Kanunun meriyete girdiği tarihten itibaren iki ay zarfında gemilerini satıp satmıyacaklarını bir beyanname ile Hükümete bildirmeğe mecburdurlar. Verecekleri beyannameye gemilerinin kendileri tarafından mubayaasına ait mubayaa bedelini gösteren resmi evrakın noterlikçe musaddak suretlerini raptede çeklerdir.

Beyannamenin itası tarihinden itibaren azamî bir ay zarfında Hükümetçe her türlü muamele tekemmül ettirilerek mubayaa ve tesellüm şeraiti ihzar edilir.

Bu müddet, zaruret halinde, İcra Vekilleri Heyeti kararı ile temdit edilebilir.

Birinci fıkrada yazılı iki ay zarfında beyannamesini vermemiş olanların gemileri satın alınmıyacağı gibi muahheren vaki olacak müracaatlar dahi kabul olunmaz.

Madde 5 — Bu Kanunun üçüncü ve dördüncü maddelerinde yazılı muameleleri tekemmül ettirilip mubayaa ve tesellüme amade bulundurulmuş gemilerin bedelleri nakten tediye olunur. Bu bedeli kabulden istinûâf edenlerin gemilerine vaziyet edilerek bedel alâkadarlar namına bir bankaya tevdi olunur.

Bedellerinin nakten tediyesine kadar gemilerin seyrüseferine devamı caizdir.

Madde 6 — Halen seyrisefain idaresinin elinde mevcut bulunan bilcümle deniz vesaitile bu kanun mucibince satın alınacak gemilerin üçüncü maddenin (E) fıkrası mucibince hesap olunacak vasati kıymetleri hisse senetlerde temsil olunur.

İşbu hisse senetlerinin, mülhak bütçeli idarelerin ihtiyat akçalarından ve bu idareler namına mubayaasına İcra Vekilleri Heyeti mezundur.

Madde 7 — Mubayaası takarrür eden gemi sahiplerinin bu gemilere ait ve aşağıda yazılı menşelerden:

- 1) Satın alınacak gemilerdeki müstahdeminden;
- 2) Satın alınacak gemilerin işletme ve tamirine ait her nevi mevat ve malzemesinden;
- 3) Gemi sahiplerinin idarehanelerde müstakil ve münhasır acentehanelerinin satın alma muamelesi tarihinden sonraki kira bedellerinden;

Mütevellit vecaibi biri seyrisefain idaresi ve diğeri alâkadarlar tarafından müntahap iki kişilik bir heyet tarafından tetkik ve tefrik olunur. İhtilaf zuhurunda iktisat Vekilinin hakemliğine müracaat olunur. Vekilin vereceği karar kafidir. Bu suretle seyrisefain idaresine intikali takarrür edecek vecaip idare bütçesinin mümasili hizmetlerin ait oldukları fasıllarından ifa olunur.

Modde 8 — Bu Kanun neşri tarihinden 61 gün sonra meteberdir.

Madde 9 — Bu kanunun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

11/7/1932

26 mayıs 1927 tarih ve 1050 numaralı Muhasebei Umumiye Kanununun 83 üncü maddesine bir fıkra ilâvesine dair kanun

Kanun No. : 2069

Kabul tarihi: 9/7/1932

Madde 1 — 26 mayıs 1927 tarih ve 1050 numaralı Muhasebei Umumiye Kanununun 83 üncü maddesinin (A) fıkrasına aşağıdaki hüküm ilâve edilmiştir:

Ancak Riyaseticümhur bütçesinin masarifatı umumiye ve müstahdemler iâşesi faslından verilecek avansların Büyük Millet Meclisi Riyaset Divanının kararıyla altı bin liraya kadar çıkarılması caizdir.

Madde 2 — Bu Kanun tarihi neşrinden muteberdir.

Madde 3 — Bu Kanunun hükmü Büyük Millet Meclisi tarafından icra olunur.

11/7/1932

“ 2015” numaralı kanun Tapu sicil muhafızlığı teşkilâtına dair olup Resmî Gazetenin 2 Temmuz 1932 tarih ve “2139” sayılı nüshasında münderiçtir .

“2016” numaralı kânun “1455” numaralı kanunun bazı maddelerile bu kanun 2 inci maddesi tadil eden “1637” numaralı kanunun 1 inci maddesini muaddil olup Resmî gazetenin 2 Temmuz 1932 tarih ve 2139 sayılı nüshasında münderiçtir .

”2017” numaralı kanun Gümrük muhafaza ve mıntaka memurları hakkında inzibatî ahkâmı muhtevi 1321 numaralı kanunun 8 ve 9 uncu maddelerinin tadiline ve bir madde ilâvesine dair olup Resmî gazetenin 2 Temmuz 1932 tarih ve 2139 sayılı nüshasında münderiçtir .

2018 numaralı kanun 863 numaralı Ordu Zabitan heyetine mahsus kanuna bir madde tezyiline ve aynı kanunun 1494 numaralı kânun ile tadil edilmiş olan birinci maddesine bir hüküm ilâvesine dair olup Resmî gazetenin 2 Temmuz 1932 tarih ve 2139 sayılı nüshasında münderiçtir .

2019 numaralı kanun temyiz mahkemesi teşkilâtının tevsii dolayisile Devlet memurları maaşatının tevhit ve teadülüne dair olan 1452 numaralı kanuna müzeyyel olup Resmî gazetenin 2 Temmuz 1932 tarih ve 2139sayılı nüshasında münderiçtir .

2020 numaralı kanun temyiz mahkemesi teşkilâtına dair 11 Nisan 1928 tarih ve 1221 numaralı kanunun bazı maddelerinin tadili hakkında olup Resmî gazetenin 2 Temmuz 1932 tarih ve 2139 sayılı nüshasında münderiçtir .

2021 numaralı kanun Riyaseticumhur orkestrasının Maarif Vekâletine raptı hakkında olup Resmî gazetenin 2 Temmuz 1932 tarih ve 2139 sayılı nüshasında mündemiçtir .

2022 numaralı kanun seferde bulundukları esnada Bahriye zabitlerine taamiye verilmesi hakkındaki 22 Nisan 1931 tarih ve 659 numaralı kanuna müzeyyel olup Resmî gazetenin 2 Temmuz 1932 tarih ve 2139 sayılı nüshasında münderiçtir .

2023 numaralı kanun ceza kanununun mevkii meriyete vaz'ına müteallik 26 Nisan 1926 tarih ve 825 numaralı kanunun 4 üncü maddesine bir fıkra ilâvesine olup dair Resmi gazetenin 2 Temmuz 1932 tarih ve 2139 sayılı nüshasında münderiçtir .

2024 numaralı kanun 3 Mart 1926 tarih ve 766 numaralı hâkimler kanununun bazı maddelerine ilâveler konmasına ve tadiller yapılmasına dair olup Resmî gazetenin 2 Temmuz 1932 tarih ve 2139 sayılı nüshasında münderiçtir ,

2025 numaralı kanun menafii umumiyeye müteallik imtiyazat hakkındaki 10 Haziran 1326 tarihli kanuna bazı maddeler tezyilile ve bu kanunun bazı maddelerinin ilgasına dair olup Resmî gazetenin 2 Temmuz 1932 tarih ve 2139 sayılı nüshasında münderiçtir .

2026 numaralı kanun 7 Haziran 1336 tarih ve 7 numaralı kanuna müzeyyel olup Resmî gazetenin 2 Temmuz 1932 tarih ve 2139 sayılı nüshasında münderiçtir .

2027 numaralı kanun atı senelere sarı taahhüdat icrasına dair olan kanunlarla verilmiş bulunan selahiyetlerden şimdiye kadar istimal olunmamış bulunanların ref'ine dair olup Resmî gazetenin 2 Temmuz 1932 tarih ve 2139 sayılı nüshasında münderiçtir .

2028 numaralı kanun Türkiye Cumhuriyeti ile İctimaî Şuralar Cumhuriyetleri ittihadı arasında 17 Kânunuevvel 1925 tarihinde Pariste imza olunan Dostluk ve bitaraflık muahedesi ile buna müzeyyel üç protokolün Ankarada imza olunan 17 Kânunuevvel 1929 tarihli temdit protokolü ile 7 Mart 1931 tarihli Bahri protokolün temdidî zımnında Ankarada 30 Teşrinievvel 1931 tarihinde imzalanan protokolün tasdiki hakkında olup Resmî gazetenin 3 Temmuz 1932 tarih ve 2140 sayılı nüshasında münderiçtir ,

2029 numaralı kanun 12 Haziran 1930 tarihli ve 1718 numaralı Dahilî istihlâk vergisi kanununa müzeyyel olup Resmî gazetenin 2 Temmuz 1932 tarih ve 2139 sayılı nüshasında münderiçtir .

2030 numaralı kanun muayyen tarifeli vesait ile seyahat eden yolculardan alınacak nakliyat resmî hakkında 10 Nisan 1340 tarih ve 472 numaralı kanuna müzeyyel olup Resmî gazetenin 2 Temmuz 1932 tarih ve 2139 numaralı nüshasında münderiçtir .

2032 numaralı kanun 10 Haziran 1929 tarih ve 1525 numaralı kanunun 4 üncü maddesine müzeyyel olup Resmî gazetenin 4 Temmuz 1932 tarih ve 2141 sayılı nüshasında münderiçtir .

2033 numaralı kanun 21 Mart 1931 tarih ve 1773 numaralı kanuna müzeyyel olup Resmî gazetenin 4 Temmuz 1932 tarih ve 2141 sayılı nüshasında münderiçtir.

2034 numaralı kanun Askerî ceza kanununun bazı maddelerini muaddil olup Resmî gazetenin 4 Temmuz 1932 tarih ve 2141 sayılı nüshasında münderiçtir .

2035 numaralı kanun Askerî muhakeme usulü kanununun bazı maddelerinde tadilât icrasına dair olup resmî gazetenin 4 Temmuz 1932 tarih ve 2141 sayılı nüshasında münderiçtir.

2036 numaralı kanun Ziraat Bankası hakkındaki 19 Mart 1340 tarihli ve 444 numaralı kanuna müzeyyel 8 Haziran 1930 tarih ve 1697 numaralı kanunun 2 nci

ve üçüncü maddelerinin tadiline ve 21 Mayıs 1928 tarih ve 1301 numaralı kanun 5 inci maddesinin son fıkrasının ilgasına dair olup Resmî gazetenin 4 Temmuz 1932 tarih ve 2141 sayılı nüshasında münderiçtir.

2037 numaralı kanun Evkaf Umum Müdürlüğünce bazı inşaat için taahhüdat aktı mezuniyetine dair olup Resmî gazetenin 4 Temmuz 1932 tarih ve 2141 sayılı nüshasında münderiçtir.

2038 numaralı kanun Şehit Ali Kabulî beyin Kerimesi Bahire hanıma hidematı vataniye tertibinden maaş tahsisi hakkında olup Resmî gazetenin 4 Temmuz 1932 tarih ve 2141 sayılı nüshasında münderiçtir.

2039 numaralı kanun Türkiye Cumhuriyeti ile Irak Hükümeti arasında münakit iadei mücrimin muahedesinin tasdiki hakkında olup Resmî gazetenin 5 Temmuz 1932 tarih ve 2142 sayılı nüshasında münderiçtir.

2040 numaralı kanun Türkiye Cumhuriyeti ile Norveç hükümeti arasında münakit ikamet, Ticaret ve Seyrisefain muahedenamesinin tasdikine mütedair olup resmî gazetenin 6 Temmuz 1932 tarih ve 2142 sayılı nüshasında münderiçtir.

2043 numaralı kanun son Yemen Valisi Mahmut Nedim beyle Grergüklü Rasih ve Esat Emin beylere gayri menkul emval verilmesine dair olup Resmî gazetenin 4 Temmuz 1932 tarih ve 2141 sayılı nüshasında münderiçtir.

2044 numaralı kanun Ankara'da 29 Ağustos 1931 tarihinde imzalanan Türkiye Lehistan ikamet mukavelenamesinin tasdik hakkında olup Resmî gazetenin 5 Temmuz 1932 tarih ve 2142 sayılı nüshasında münderiçtir.

2045 numaralı kanun Türkiye Cumhuriyeti ile İngiltere hükümeti arasında münakit müzahareti Adliye mukavelenamesinin tasdiki hakkında olup Resmî gazetenin 5 Temmuz 1932 tarih ve 2142 sayılı nüshasında münderiçtir .

2046 numaralı kanun Van gölü işletme idaresi 1932 senesi bütçesi kanunu olup Resmî gazetenin 4 Temmuz 1932 tarih ve 2141 sayılı nüshasında münderiçtir.

2047 numaralı kanun Hava sınıfı mensuplarına verilecek zamaim ve tazminat hakkında olup Resmî gazetenin 4 Temmuz 1932 tarih ve 2141 sayılı nüshasında münderiçtir.

2048 numaralı kanun 1927 Malî senesi nihayetine kadar Millî hükümet bütçelerine taalluk eden borçlar hakkındaki 1513 numaralı kanuna müzeyyel olup Resmî gazetenin 6 Temmuz 1932 tarih ve 2143 sayılı nüshasında münderiçtir.

2051 numaralı kanun Türkiye Cumhuriyeti ile Çekoslovakya Cumhuriyeti arasında medenî ve ticarî hususâtı kazaiyeye mütedair karşılıklı münasebat hakkında aktolunan mukavelenamenin tasdiki hakkında olup Resmî gazetenin 9 Temmuz 1932 tarih ve 2145 sayılı nüshasında münderiçtir.

2052 numaralı kanun Türkiye Cumhuriyeti ile Danimarka Devleti arasında aktedilen “ Uzlaşma, Adlî tesviye ve hakem mukavelesic” ninin tasdiki hakkında olup Resmî gazetenin 9 Temmuz 1932 tarih ve 2145 sayılı nüshasında münderiçtir.

2055 numaralı kanun Türkiye Cumhuriyeti ile Çekoslovakya hükümeti arasında aktedilen iadei mücrimin ve ceza işlerinde adlî müzaheret muahedenamesinin tasdiki hakkında olup Resmî gazetenin 9 Temmuz 1932 tarih ve 2145 sayılı nüshasında münderiçtir.

2057 numaralı kanun işgale uğrayan bazı mahallerde vukubulmuş olan tasarruf muameleleri hakkında olunacak muameleye dair olup Resmî gazetenin 10 Temmuz 1932 tarih ve 2146 sayılı nüshasında münderiçtir.

2058 numaralı kanun Devlet Sanayi Ofisi teşkili hakkında olup Resmî gazetenin 10 Temmuz 1932 tarih ve 2146 sayılı nüshasında münderiştir.

2059 numaralı kanun menkul kıymetler ve kambiyo hakkında ki kanuna müzeyyel olup Resmî gazetesinin 10 Temmuz 1932 tarih ve 2146 sayılı nüshasında münderiştir.

2061 numaralı kanun Türkiye Afyon yetiştiriciler satış birliği hakkında olup Resmî gazetenin 10 Temmuz 1932 tarih ve 2146 sayılı nüshasında münderiştir.

2063 numaralı kanun Ankara Yüksek Ziraat ve Baytar mektepleriyle Enstitülerin inşaat ve tesisatı için istikraz aktine dair olup Resmî gazetesinin 14 Temmuz 1932 tarih ve 2150 sayılı nüshasında münderiştir.

2064 numaralı kanun Türkiye Sanayi kredi bankası teşkili hakkında olup Resmî gazetenin 14 Temmuz 1932 tarih ve 2150 sayılı nüshasında münderiştir.

2065 numaralı kanun 1670 numaralı kanunla tasdik edilen Türk - Fransız Ticaret muahedesine bağlı (H) cetvelinde yazılı arpanın bu cetveldен çıkarılması için hükümete selahiyet verilmesi hakkında olup Resmî gazete-

nin 14 Temmuz 1932 tarih ve 2150 sayılı nüshasında münderiçtir.

2066 numaralı kanun kabulü muvakkat usulile ithal edilen kutuluk kerestelerin ihraç müddetini bir sene temdidi hakkında olup Resmî gazetenin 14 Temmuz 1932 tarih ve 2150 sayılı nüshasında münderiçtir.

2070 numaralı kanun (Türk Gemi kurtarma Anonim şirketi)

teşkili hakkında olup Resmî gazetenin 17 Temmuz 1932 tarih ve 2151 sayılı nüshasında münderiçtir.

2070 numaralı kanun (Türk Gemi kurtarma Anonim şirketi)

T. B. M. M. kararları

Türkiyenin Milletler Cemiyetine iltihakının tasvip edildiği hakkında

Karar No. 726

Türkiyenin Milletler Cemiyetine âza olması hakkında vaki davet üzerine mezkûr davetin birkabul atideki cevabın Hariciye vekâleti tarafından Cemiyeti Müşarünileyha Kâtibi umumiliğine yazılmasına müttefikan karar verilmiştir.

9/7/1932

Kâtibi umumi efendi ,

Heyeti umumiye namına vaki davetinize cevaben, Türkiye Cumhuriyetinin. Cemiyetiakvamm aza olmağa

hazır olduğunu ve Türkiyenin Cemiyetiakvam azası olmayan Devletlerle aktolunanlar da dahil olduğu halde şimdiye kadar aktettiği mahallerde deruhde ettiği taahhüdatın Cemiyeti akvam azası vezaifi ile asla gayri kabil telif olmadığını bildirmekle şeref kazanırım .

Bu hususda esasen Türkiyenin kabulünden evvel imzalanan bütün bu muahadetin, Cemiyeti akvam azasının aynı veçhile mümzisi bulunduğu Parise misaki ruhu dahilinde aktolunduğunu işaret ederim .

Bu beyanatı yaparken, Türkiyenin 24 temmuz 1932 tarihinde Lozan da imzalanan mukavelattan münbahiş askeri mahiyetteki taahhüdat dolayisile hususi bir vaziyette bulunduğunda ilâve etmeyi vazife bilirim efendim.

Bu işaret dahilinde Almanya hükümetinin, Almanyanın Cemiyetiakvama kabulüne dair olarak, Kâtibi umumîye gönderdiği 8 Şubat 1926 tarihli mektubunda zikrettiği, Belçika, İngiltere imparatorluğu, İtalya, Polonya ve Çekoslovakya mümessilleri tarafından mümzi 1 Kânunuevvel 1925 tarihli nota tabiratını hatırlatmalıyım . Bu notanın son fıkrası atideki şekilde ifade edilmiştir.

Cemiyet azasına bu madde (16 ıncı madde (mucibince terettüp eden taahhüdat şu şekilde anlaşılmalıdır ki, Cemiyet azası devletlerden her biri Misaka riayeti teinin ve her taarruz hareketine mümanaat için askeri vaziyetiyle kabili telif olacak ve coğrafi mevkiini hesaba katacak bir mikyas dahilinde dürüst ve müessir bir şekilde teşriki mesai etmekle mükelleftir.

Yüksek ihtiramlarımın kabulünü rica ederim kâtibi umumi efendi .

Hariciye Vekili
Dr. Tevfık Rüştü

Büyük Millet Meclisinin faaliyetini tatil etmesi hakkında

Karar No. 727

Birinci içtimada meclisi âliye tevdi kılman kanun lââyihaları intaç edilerek elde mühim iş kalmamış olduğundan azayi keramın intihap dairelerini dolaşabilmeleri ve halkla temasa girerek hal ve vaziyetleri hakkında malûmat edinebilmeleri için müteakip celsenin teşrinisanının birinci gününe bırakılmasına karar verilmiştir.

9/7/1932

715 numaralı karar Erzinin kara Mustafalı mahallesinden Arık oğullarından Ömer oğlu Ükkâşın ölüm cezasına çarpılması hakkında .

716, 717 numaralı kararlar

Gümrük kanununun muaddel 43 üncü maddesi hakkında, 718 numaralı karar Büyük Millet Meclisinin Mart, Nisan 1932 ayları hesabı hakkında .

719 numaralı

karar Büyük Millet Meclisi ve müştemilâtındaki eşya hakkında ve 720 numaralı karar ise Fahri beyin Divanı Muhasebat azalığına tayini hakkında olup Resmî gazetenin 3 Temmuz 1932 tarih ve 2140 sayılı nüshasında münderiçtir.

721 numaralı karar mübadil ve muhacirler ile harikzedelere meccanen temlik edilen gayri menkullerin veraset vergisi hakkında ve 722 numaralı karar ise Müfettişlere içtihat hatası dolayısıyla verilmiş olan muvakkat

tazminata dair olup Resmî gazetenin 5 Temmuz 1932 tarih ve 2142 sayılı nüshasında münderiştir.

725 numaralı Karar Susıgırlıklı kara İbrahim oğlu Müstafa ile Hasan oğlu Kara Ahmedin ölüm cezasına çarpılması hakkında olup Resmî gazetenin 15 Temmuz 1932 Tarih ve 2148 sayılı nüshasında münderiştir.

Tefsirler

Bina verşisi kanununun üçüncü maddesinin beşinci fıkrasının tefsiri

Tefsir No. : 176

Halkevleri binaları, 1837 numaralı bina vergisi kanununun üçüncü maddesinin beşinci fıkrasında yazılı umumî maarife ve menafii umumîyeye hadim cemiyetlere ait binalar mefhumu dahilindedir.

25/6/1932

**1580 numaralı Belediye Kanununun 110 uncu maddesinin 6
ıncı bendinde yazılı (avarız ve hasılat) tabirinin tefsiri**

Tefsir No. : 177

Vakfi sahih mahiyetinde olmayıp avarız namile veya muvazaaten mülk suretile hakikî ve hükmi şahıslar uhdesine tapuca tescil edilmiş veya edilmemiş gayri menkuller ile nukt olan bizzat avarızlar ve hasılatı belediyelere intikal eder.

25/6/1932

**1076 numaralı (İhtiyat Zabıtları ve İhtiyat Askeri memurları
) kanunun 3 üncü maddesile bu maddeyi tadil eden 1972
numaralı kanunda yazılı (tam devreli lise ve muadilleri)
ibaresindeki (muadilleri)kelimesinin tefsiri**

Tefsir No. : 178

Orta mektep mezunlarını kabul eden veya orta mektep tahsilini kendi mektebinde verdikten sonra en az üç sene meslekî malûmatla beraber malûmatı umumiye de veren birinci derecede meslek ihtisas mektepleri ile ilk muallim mektepleri ve Musikî Muallim Mektebi (ihtiyat zabiti olmak hukuku noktai nazarından) tam devreli lise muadili mekteplerdir.

30/6/1932

Müfettişlerin ikamet yevmiyeleri ve muvakkat tazminatları hakkında

Tefsir No. : 179

Mıntaka merkezleri Ankara haricinde bulunan müfettişler vazifeten olsa dahi Ankarada bulundukları müddetçe ikamet yevmiyesine istihkak kesbederler ve fakat muvakkat tazminat alamazlar.

30/6/1932

İcra Vekilleri Heyeti Kararnameleri

Kararname No. : 13041

Neşri tarihi : 11/7/1932

Tapu kayıtlarından hukukî kıymetlerini gaip etmiş olanların tasfiyesine dair 1515 numaralı Kanunun tapu idarelerince sureti tatbikini mübeyyin nizamnamenin bazı maddelerinin tadiline ve bir maddenin tezyiline dair Maliye Vekâletince teklif ve Şûrayı Devletçe bittetkik tadilen tanzim ve tevdi olunan merbut nizamnamenin mer'iyete vaz'ı İcra Vekilleri Heyetince 30/6/1932 tarihinde tasvip olunmuştur.

30/6/1932

—————

Tapu kayıtlarından hukukî kıymetlerini kaybetmiş olanların tasfiyesine dair kanunun Tapu idarelerince sureti tatbiki hakkındaki nizamna menin bazı maddelerinin tadiline dair nizamname

Madde 1 — Nizamnamenin 2 nci maddesi aşağıdaki şekilde tadel edilmiştir :

(Madde 2 — Bu tahkikat ve tetkikat neticesinde 1515 numaralı kanunun birinci maddesi mucibince (Malik sıfatile nizasız ve hüsnü niyetle müsakkaf ve emsalinde 15 ve diğer arazide 10 sene tasarruf) şartı tahakkuk etmez veya mübrez vesaikin diğer vesaik ile hilafı veya hükümsüzlüğü sabit olursa başkaca bir muameleye hacet kalmaksızın talebi vaki reddolunur. İşbu ret keyfiyeti alâkadarlar tarafından vukubulacak müracaat üzerine 6 ncı maddede yazılı komisyonlar tarafından tetkik olunur.)

Madde 2 — Nizamnamenin 5 inci maddesi aşağıdaki şekilde tadil edilmiştir :

(Madde 5 — Tapu memuru ilk tetkikatı ifa ve icabı halinde mahallen tahkikat icra eyledikten sonra keyfiyet karara raptolunmak üzere evrakı müteallikasını gayri menkul kazada ise kaza ve vilâyet merkezinde ise vilâyet tapu komisyonuna tevdi eder.

Madde 3 — Nizamnamenin 6 ncı maddesi aşağıdaki şekilde tadil edilmiştir :

(Madde 6 — Tapu komisyonları vilâyet defterdarı, tapu müdürü ve başkâtibinden ve vilâyet idare heyetinin tayin edeceği bir zattan ve merkez tapu memurundan teşekkül eder. Komisyonun içtimamda defterdar bulunmadığı zamanlarda tapu müdürü riyaset eder ve defterdarın göndereceği maliye memurlarından bir zatta komisyonda aza sıfatile bulunur. Komisyonda kararlar ekseriyetle verilir. Tesavii âra vukuunda reisin bulunduğu tarafın reyî tercih olunur. Kaza tapu komisyonları kaymakamın riyaseti altında malmüdürü ile tapu memurundan teşekkül eder.)

Madde 4 — Nizamnamenin 11 inci maddesi aşağıdaki şekilde tadil edilmiştir :

(Madde 11 — Kaza tapu komisyonunun verdiği karara tebliğ tarihinden itibaren bir ay zarfında itiraz vaki olursa vilâyet tapu komisyonu keyfiyeti tetkik ve karara rapteder.

Vilâyet komisyonunun gerekli resen ve gerek itirazın verdiği kararlar kat'îdir.)

İtiraz olunmayan kararlara ait tescil muameleleri müddetin inkizasından ve itirazın verilen kararlara i tescil muameleleri de tebliğ edildikten sonra ifa olunur. Bu takdirde muterizlerin veya karara kanaat etmemiş olanların 1515 numaralı kanunun 1 inci maddesinin ikinci fıkrası mucibince mahkemeye müracaat hakları bakidir.)

Madde 5 — Nizamnameye aşağıdaki madde tezyil edilmiştir :

(Müzeyyel madde — Sahipleri olduğu halde tapu sicilline geçmemiş olan gayri menkul malların tescilinde de bu nizamnamenin 6 ncı ve 11 nci maddeleri ahkâmı tatbik olunur.)

Madde 6 — Şûrayı Devletçe görülmüş olan bu nizamname neşri tarihinden otuz gün sonra muteberdir.

Madde 7 — Bu nizamnamenin icrasına Maliye ve Adliye ve Dahiliye Vekilleri memurdur.

30/6/1932

HULASA

**Nufus hareketına müteallik
hususî neşriyata dair**

Kararname No, 13043

Vefiyat adet ve nisbetleri hakkında gayri resmî teşekküller tarafından hususî tetkiklere istinaden tertip

ve tefsir edilen istatistiklerin memleket dahil ve haricinde yanlış kanaatlar tevlidine sebebiyet vermekte olduğu anlaşıldığından bu gibi zararlı netayicin neşrini temine nüfus harekâtı mevzuuna müteallik olarak yapılacak her nevi hususî neşriyatta kullanılacak istatistik malûmatının kanunen bu istatistiklerin tanzim ve neşrine memur istatistik umum Müdürlüğünce tetkik edilmiş olup olmadığının neşriyatın başında tasrihen zikredilmesinin mecburi addı, S. I. M. Vekâletinin 3-5-1932 ve 85/5620 ve İstatistik Umum Müdürlüğünün 19-6-1932 tarih ve 613/8 No. lı tezkeresile yapılan teklifleri üzerine İcra Vekilleri heyetince 30-6-1932 tarihinde tasvip ve kabul olunmuştur,

30/6/1932

HULASA

**Takas komisyonu azalıklarına
tayin olunan zevat H.**

Kararname No. : 13051

1993 No. lı kanunla teşkil edilen takas komisyonu azalıklarına M. M. Vekâletinden Harita Umum Müdürü Mrl. Hakkı Murat Paşa ile Dahiliye Vekâletinden Hukuk Müşaviri Ekrem, Maliye Vekâletinden Varidat Umum Müdürü Cezmi, Nafia Vekâletinden İmtiyazlı şirketler U. Müdürü Ziya, İktisat Vekâletinden Ticaret Başmüşaviri Şefik, S. İ. M. V. nden Baş Müfettiş Dr. Fuat, G. ve İ. Vekâletinden Tarife Müdürü Raif ve Ziraat Vekâletinden Orman Umum Müdürü Bekir beylerin tayinleri; alâkadar Vekâletlerin teklifleri üzerine İcra Vekilleri heyetince 3-7-1932 tarihinde tasvip olunmuştur.

3/7/1932

HÜLASA
Memuren ecnebi memleketlere
gönderilecek zevata verilmesi
muktazi yevmiyeler H.

Kararname No. 13052

Memuren Ecnebi memleketlere gönderilecek zevata verilmesi muktazi yevmiyelere ait kararların bazılarında İngiliz lirası üzerinden bazılarının Fransız Frangı üzerinden tesviyesi zikredilmekte ve bu sarahati ihtiva etmeyen kararname olmalarına binaen İcra Vekilleri Heyetinin 11165 No lı kararname ile İngiliz lirası olarak tesbit edilen yevmiyelerin bir İngiliz lirasının 124,21 Fransız frangı hesabı ile mi yoksa İngiliz lirasının o günkü kursa nazaran tutarı üzerindenmi tesviyesi lâzımgeleceği hakkında Divanı Muhasebat Reisliğinden yazılan 26/6/1932 tarih ve 25060 No lı tezkere ile bu hususa müteallik Başvekâlet Müsteşarlığının 26/6/1932 tarihli mütaleanamesi İcra Vekilleri Heyetince 3/7/1932 tarihinde tetkik ve mütalea edildi .

İngiliz lirasının sukutu üzerine Maliye vekâletince 22 Eylül 1931 tarihinden itibaren borsa vahidi kıyası olmak üzere bir İngiliz lirası mukabili 124,21 Fransız Frangı tesbit edilmiş ve buna kıyasen bazı kararnamelerde Fransız frangı ile tesviye kaydı kabul edilmiş ve İngiliz Lirasının alacağı vaziyet beklenilerek bazı kararnamelerde de bu esas zikredilmemiş isde mevzuubahiss para halen müstakar bir vaziyet alamadığı cihetle 28/9/1931 tarih ve 11781 No. lı kararnameden sonra sadır olan ve fakat

henüz tesviye edilmeyen istihkaklar ile bundan sonra tahakkuk edecek bu kabil tediyatta beher İngiliz lirasının 124,21 Fransız frangi olarak hesap edilmesi ve 11165 No. lı kararnameye bağlı formülün de merbut şekilde tadili tasvip olunmuştur .

3/7/1932

Suret:

Yevmiye
Fransız Frangı

621,05	1 Büyük Millet Meclisi Reisi ; Başvekil , Vekiller ve Mebuslar dahil olduğu halde baremin 2, 2 ve 3 derecesindeki memurlar- murahhas olarak gideceklere , Heyet Reislerine İcra Vekilleri Heyeti takdirde 124,21 Fransız frangi daha zam olunabilir .
496,84	2 Birinci maddedeki memurlardan müşavir olarak gideceklere .
434,73	3 Baremin 4 , 5 ve 6 ıncı derecesindeki memurlara .
372.63	4 Baremin 7 den 19 uncu dereceye kadar memurlara.

HÜLASA:
Rekzedilecek Heykellerin
tetkiki için teşekkül edecek
Heyet H.

Kararname No. 13065

Belediye ve hususî idarelerle bazı cemiyetler tarafından muhtelif şehirlerimizde Rekzedilecek Heykel ve abidelerin tetkiki için Dahiliye Vekâletinden M.İ.U.M.V. Naci bey Maarif vekâletinden Müzeler müdürü Hamit Zubeyr , Etnografya müzesi müdürü Osman Ferit ve Nafia Vekâletinden Yollar Umumî Müdürlüğü Köprü işleri şef mühendisi Kemal beylerden mürekkep olarak ve Ankara'da içtima eylemek üzere bir komisyon teşkili Dahiliye vekâletinin 9/8/931 , 5/4/932 tarih ve 65/21 ,65/10 numaralı tezkeresile yapılan teklifi ve Nafia ve Maarif vekâletlerinin 25/5/932 tarih ve 1434/3579. 7699 numaralı mütaleameleri üzerine İcra Vekilleri heyetinin 3/7/932 tarihinde tasvip ve kabul olunmuştur .

3/7/932

HÜLASA:
İstanbul belediyesine konser-
vatuvur için celp edilecek
mühassıs verilecek
ücret hakkında

Kararname No. 13070

İstanbul Belediyesinde konservatuvar için Viyanadan celp edilecek olan Profösör Josef Marksa verilecek ücretten iktiza eden miktarda kambiyo tedarikine izin verilmesi; İstanbul Vali ve Belediye Reisliğinin iş'arına atfen

Maarif Vekâletinin 5/7/1932 tarih ve 2262 No, lı tezkeresiyle yapılan teklifi üzerine İcra Vekilleri Heyetince 6/7/1932 tarihinde tasvip ve kabul olunmuştur .

6/7/1932

Suret :

İstanbul belediyesi ile Viyanada Müsyü Josef Marks arasında berveçhi ati hususatın icrası hakkında mutabakat hasıl olmuştur :

1 — İstanbul belediyesi konservatuvarı ders programlarının terakkiyatı hazıraya uygun bir şekilde tanzimi , tedrisatın tensili, Muallimlerinin liyakat derecelerinin tesbiti ve talebenin müktesebatının murakabesi elhasıl müessesenin sanat noktai nazarından medenî memleketlerdeki mümâsilleri derecesine şevki hususlarının Müsyü Josef Marksa tevdi İstanbul belediyesince kabul edilmiştir .

2 — Müsyü Josef Marks bu vazifeyi ifayı şeraiti atıye dairesinde kabul etmiştir.

A - Senede iki defa ve her defasında, ikamet ve iştigal müddeti 3-4 hafta devam etmek üzere İstanbula gelecek ve kendisine tevdi olunan vazifeyi ifa edecektir.

B - Bu hizmetine mukabil hendisine her defasında 1500 Türk lirasından senede ceman 3000 lira verilecektir

C - Masarifi ralliye ve zaruriyesi ve İstanbulda ikameti müddetince iâşe ve ibate masrafı tamamen kendisine ait balada muharrer 3000 liraya dahildir.

D - Her defasında müstahak olacağı bedelin nısfı hareketinden evvel Viyanada kendisine teslim olunacak

ve nısfı diğeri İstanbula geldiğinden sonra tediye edilecektir. Bu paradan kambiyo istihsaline muhtaç olacağı miktar için hükümetçe kendisine müsade edilecektir.

E - Hangi mevsimlerde geleceği belediye reisi ile arasında bilâhare takarrür ettirilecektir .

3 — İşbu mukavelenamenin temdidi tarafeynin mutabakatine vabeste olarak şimdilik bir senedir .

HÜLASA

Ecnebi yatlarının da müstahkem limanlarımıza girmemesi H.

Kararname No. 18174

Hariciye vekâletinden yazılan 4/7/1932 tarih ve 13369/555 No. lı tezkerede; harp sefinelerinin müstahkem limanlarımıza duhulü memnuiyetinin ecnebî yatlarına da teşmiline dair B. E. Harbiyece gösterilmiş olan lüzuma ve bu bapta İcra vekilleri heyetinin 21/9/931 tarihli içtimanında “ İzmit ve İzmir müstahkem limanlarımıza bilumum ecnebî yatların B. E. H. Reisliğinin teklifi veçhile girmemeleri ve bu kararın devletlere tebliğinin Hariciye vekâletine havalesinin takarrür eylemesi üzerine keyfiyetin ecnebi devletlere bildirildiği ve fakat bazı sefaretlerin hükümetlerinden aldıkları talimat üzerine mezkûr karar metninin kendilerine tevdiini istedikleri bildirilmiş olduğundan bu hususta bir karar ittihazı teklif olunmuştur.

Keyfiyet, icra vekilleri heyetinin 19/7/1932 tarihli içtimain da görüşülerek 21/9/931 tarihli icra vekilleri heyeti kararı veçhile harekete devam olunması tasvip ve kabul olunmuştur.

14/7/1932

Teşkilât, fek ve ilhaka dair kararnameler

HÜLASA:

Genç kazasının merkezi H.

Kararname No. 8790

Madde 1 — Muş Vilâyetinin Genç kazası merkezinin Derahini köyünden kaldırılarak Varameriğe nakli tensip olunmuştur.

Madde 2 — 8u kararnamenin icrasına Dahiliye vekili memurdur.

28/6/1932

REİSİCÜMHUR

Gazi M. Kemal

Başvekil
İsmet

Dahiliye Vekili
S. Kaya

Tamimler
Emniyet İşleri U. Müdürlüğü
Ş. II.

Hülasa:
Filimlerin ancak bir defa
kontrolela tabi olduğu H.

No, 1024

Badema dahilde yapılan ve hariçten getirilen sinema filimlerinin kontrolü hakkında icra vekilleri heyeti celesince bu kerre kabul buyurulan talimatname mucibince

İdare — 5

bu kontrol muamelesi bir defaya mahsus olmak üzere İstanbulda bir komisyon tarafından icra edilerek gösterilmesinde mahzur olmadığı anlaşılırsa filmin ismi, kaç metro, kaç kısmı olduğunu ve kimin eserinden iktibas edildiğini tasrihan İstanbul polis müdürlüğünden sahibine imzalı ve mühürlü bir müsaade varakası verileceğine ve bu filimin ayrıca hiç bir yerde kontiola tabi olmaksızın Türkiye'nin her tarafında gösterilebileceğine nazaran böyle müsadeyi mutazammın bir varakayı haiz olan filimlerin tekrar vilâyetinizde muayenesine kalkılışılmaması hususunun icap edenlere tebliği rica olunur ef.

30/6/932

HÜLASA:

**Bisiklet kullanmanın
da ehliyetname ahzına
mütevakkıf olduğu H.**

No. 1030

Büyük şehirlerde açılan ve son zamanlarda adedi çoğalan bisikletçi dükkânlarından bilhassa kullanmasını bilmiyen çocukların kiraladıkları bisikletlerle şehrin en kalabalık ve tehlikeli yollarında gezmekte ve bu yüzden her gün bir çok kazalar ve facialar olduğu görülmekte ve işidilmektedir. Bunların önüne geçmek için aşağıda yazılı tedbirler ittihaz olunacaktır :

1 - Otomobil ve motosiklet gibi bisiklet kullanmak ta ehliyete mütevakkıftır. Binaenaleyh bisiklete binenlerde ehliyetlerini ispat edip ehliyetname almağa mecbur tutulacaklardır. Bu vesikalar bila bedel verilecek ve vesikası olmıyanların bisiklet kullanması menedilecektir.

Kullanacaklar Belediyelerce tayin edilecek münasip bir mühlet zarfında ve en çok Teşrinevel 1932 ye kadar ehliyetlerini ispat edip ehliyetname alacaklardır.

2 - Bisiklet kiralıyan müesseselerin mevki ve sahiplerinin hüviyetleri tesbit olunacaktır. Bu müesseseler, ehliyetnamesi olmıyanlara bisiklet kiralıyamazlar.

Yeni öğrenmek istiyenler için Belediyelerce ve polisin malûmatı altında şehirlerin münasip semtlerinde yol geçmiyen تنها talim sahaları tefrik edilecek ve acemiler ancak bu sahalar dahilinde talim yapabileceklerdir. Bisiklet kiralıyan müesseseler bu sahalar haricine çıkarılmamak şartile kendi mesuliyet ve nezaretleri altında vesikasız acemilere öğrenmek ve öğretmek için bisiklet kiralıyabilirler, efenim.

30/6/932

HÜLASA:

**Vahşi hayvan sirklerine
müsaade edilmemesi H.**

No. 1065

Arasıra memleketimize gelen bazı Sirk kumpanyaları kafesler içinde vahşi hayvanlarıda teşhir etmektedirler.

Bunların bulundukları mahalden kaçarak elim vak'alar çıkarmasına sebep olmaları melhuz olduğu gibi kadın ve çocukların duydukları heyecan yüzünden sıhhatlerinin de bozulması muhtemel olduğundan bundan böyle gerek hariçten gelsin, gerekse dahilden tedarik edilsin

para mukabilinde şura da burada halka vahşi hayvanlar gösterilmesine müsaade edilmemesi tamimen tebliğ olunur efendim.

7/7/932

HÜLASA:

**Talebe olmayanların
mektebe mahsus kasket
taşımamaları H.**

No. 1153

Talebe olmıyanların mektebe mahsus kasket taşımaları bu kere Büyük Millet Meclisince kabul buyurulup âli tasdike iktiran eden 2060 Nolu kanun mucibince menedilmiştir.

Mektep talebesi olmıyan bazı genç çocukların kabul olunan nümuneye göre kasket taşıdıkları ve kendilerine mektepli süsü verdikleri malûmdur . Badema buna mahal kalmamak üzere mezkûr kanun ahkâmının harfıyen tatbiki zımnında zabıta âmir ve memurlarına kat'i emir ita ve meselenin ehemmiyeti nazarı dikkate alınarak müstemirren takibi hususuna itina buyrulası tamimen tebliğ olunur efendini .

24/7/932

Ş. III.

HÜLASA Münhallere tayin edilecek komiser ve merkez memurlarının imtihanı H.

No. 3590

Zata mahsus

1 — Emniyet işleri umum müdürlüğünün vilâyat kadrolarında münhal bulunan Merkez memurluğu, birinci, ikinci ve üçüncü komiserlik için müsabaka imtihanı açılmış ve her birisi için tertip olunan sùaller ayrı ayrı ve mühürlü zarflar içinde leffen gönderilmiştir. Müsabakaya iştirak şartları aşağıda gösterilmiştir.

A - Bulunduğu sınıfta asgarî üç sene hizmet etmiş olmak .

B - Polis mektebinden mezun bulunmak .

2 — Bu şartları haiz olmıyanlar imtihana iştirak edemezler. İmtihanlara her vilâyette ağustosun onuncu günü sabah saat dokuzda başlanmış olmalıdır. Müsabakaya duhul şartlarını haiz olan efendilerin imtihan evraklarına muhtasar tezkiye varakası, mufassal künye pusulası ve 9 - 12 eb'adında bir fotoğraf ilsak edilerek bunların ağustos 932 nihayetinde vekâlette bulunmak üzere postaya tevdi edilmesi lâzımdır.

3 — İmtihanlar zatı alilerinin riyaseti altında Cumhuriyet müddeiumumisi ile erkânı vilâyetten bir zattan ve Polisin en büyük amirinden mürekkep bir komisyonun huzurunda icra edilecek ve sùal zarflarında imtihan günü bu komisyon tarafından açılacaktır. Memurların kopye etmemeleri ve yekdiğerlerine bakarak yazmamaları için muktazi tedabirin ittihazını rica ederim ef.

14/7/932

HÜLASA
Polis Kadrosunun
gönderildiği H.

No. 3362

Vilâyetinizin 932 senesi Polis kadrosu merbut matbu cetvelde gösterilmiştir. Bu kadronun hükmü 1 Eylül 932 tarihine kadar muteber olup mezkûr tarihte mevkii meriyete girecek olan Polis teşkilât kanunu mucibince yeni kadro gönderilecektir. Emniyeti umumiyenin 932 bütçesi maaş faslından yapılan tenkihata nazaran elyevm kadronuzda memur fazladır. Bu sebeple münhalâta hiç bir sebep ve suretle kimsenin tayin edilmemesi ve her onbeş günde münhalâtın telgrafla ve muntazaman iş'an ehemmiyetle tebliğ olunur efendim .

5/7/932

Mahalli İdareler Umum Müdürlüğü

HÜLASA:
Hayat bahalılığı hakkında

No. 130/65

31/5/1932 tarihli ve 130/55 numaralı havayıcı zaruriye hakkındaki tamime zeyildir :

Bir çok şehir ve kasabalarımızda halkın mühim bir kısmının seyyar satıcılık yaptıkları görülmektedir .

Halbuki bu tarz satıcılık , hakikî fiyatların malûm olmaması dolayisile bir çok vatandaşların aldanmasını mucip olmakta ve her hangi bir ihtiyaç dolayisile mü-

cevherat mobilya ve sair müstamel eşya satmak isteyenler de mutazarrır olmaktadırlar. Halbuki :

1 — 1580 numaralı Belediye kanununun 15 inci maddesinin 2 inci fıkrasında (Umumun sıhhatına müteallik kullanılacak şeylerin mürakabesi) ve

2 — 16 ıncı maddenin 15 inci fıkrasında (Aleni müzayede ile gayri resmî satışları mürakabe etmenin bütün belediyelerin mecburî vazifeleri olduğu) ve

3 — Mezkûr kanunun 15 inci maddesinin 64 üncü fıkrasında belediyelerin (müzayede salonlarını açmalarını ve işletmelerini) tasrih etmiş bulunduğundan belediyelerimizin bu mesele ile esaslı süratte meşgul olmaları lâzım gelmektedir.

Bu gibi satışları kontrol etmek ve bu suretle halkın zarar görmesine mani olmak üzere mezkûr esaslar dairesinde ve kanunî selâhiyetlere istinaden belediyelerimizin gerek müzayede salonları ve gerek açık mezat mahalleri tesisi için bir an evvel faaliyete geçmeleri ve idare amirlerimizin bu mühim işlerde doğrudan doğruya alakâdar olarak alınacak tedbirleri ve elde edilecek neticeleri peyderpey, bildirmelerini ehemmiyetle rica ederim efendim .

5/7/932

HULASA:

Köylerimiz “ ın tab’ı H.

No. 194

Cümhuriyet hudutları dahilinde köy kanunu tatbik edilen ve edilmeyen bütün köy isimleri alfabe sırasile tasnif ve nufuslarile merbut oldukları idare merkezlerini

gösterir cetveller ihzar edilmiş olup bunların bir cilt halinde (Köylerimiz) namı altında tab'ı derdesttir.

Bu kitaplardan her vilâyete miktarı kâfi tevzi olunacağından Vilâyetlerimizin kendi namlarına gönderilecek kitaplara mukabil vilâyet bütçelerinin kırtasiye fasıllarından yüzer lirayı İstanbul Vilâyeti emrine (Köylerimiz) kitabının tab'ı masrafına iştirak hissesi olarak şimdiden göndermelerini ve neticenin inhasını rica ederim efendim .

4/7/1932

HÜLASA:

**Sabıka ve haliye İdarei
hususiyе hisseleri H.**

No. 449/99

1932 Hali senesi iptidasından itibaren tahakkuk ve tahsil edilmiş ve edilecek olan (Sabıka ve haliye idarei hususiyе hisselerinin tediye emri aranılmaksızın bütçe ye masraf kayt edilerek doğrudan doğruya idarei hususiyelere verilmesinin (5) numaralı tahriratı umumiye ile memurini maliyeye tamimen tebliğ edildiği Maliye vekâletinin 20 / 6 / 1932 tarih ve 58 numaralı tezkere- sile bildirilmiştir efendim .

28 / 6 / 1932

HÜLASA:

**Belediye kanunu mucibince
bankaya yatırılmış olan
paraların cetveli H.**

No. 513/48

Vilâyet hududu dahilindeki bilumum belediyelerin 1580 numaralı belediye kanununun 131 inci maddesi mucibince 931 senesi nihayetine kadar bankaya yatırmış oldukları mebaliğın ve 932 bütçelerinde mevzu ihtiyat akçası tahsisatının bir cetvel halinde irsali tamimen tebliğ olunur efendim ,
3/7/932

HÜLASA:

1932 Belediye bütçeleri H.

No. 513/53

1932 senesi; Belediye bütçelerinin matbaaya verilecek şekilde sahifenin tek yüzüne yazılarak derhal merkeze gönderilmesi ve neşriyat tahsisatının da ayrıca İstanbul belediyesine irsali ve inbası temenni olunur efendim ,

14/7/1932

HÜLASA
1932 Hususî İdare
bütçelerinin tab'ı H.

No. 258/27

1932 senesi Hususî idare bütçelerinin matbaaya verilecek şekilde sahifenin tek yüzüne yazılarak derhal İstanbul belediyesine gönderilmesi ve neşriyat tahsisatında ayrıca İstanbul Vilayetine irsali ve inbası tamimen tebliğ olunur efendim.

4/7/1932

HÜLASA:
İdarei Hususiye hisseleri H.

No. 449/108

1932 Malî senesinden itibaren İdarei Hususiye hisselerinin evvelce olduğu gibi yine Hususî İdarelere verilmesi Maliye vekâletinin (5) numaralı tahriratile tamim edildiği 26/6/932 tarih ve 449/99 numaralı tahriratı umumiye ile tebliğ edilmişti.

Mezkûr hisselerin 932 senesi varidat ve masraf bütçelerine ithali için tanzim olunacak mazbatalarının karar istihsal edilmek üzere gönderilmesi tamimen tebliğ olunur efendim .

13/7/1932

Vilâyetler İdaresi U. Müdürlüğü Ş. I.

HÜLASA:

**1931 bütçesinin 15 inci
Maddesinin (A) fıkrası H.**

1931 senesi bütçe kanununun 15 inci maddesinin (A) fıkrası mucibince mezkûr sene zarfında terfi edipte terfi eyledikleri derece maaşını alamayanların her ne kadar 1932 haziranında 1979 numaralı sarfiyatı muvakkate kanunu mucibince kemafissabık kadroları yapılarak Vilayetlere tevzi kılınmışsa da 1932 senesi Müvazenei umumiye kanununun 22 inci maddesi 1931 malî senesi bütçesinin salıfüzze maddesinin (A) fıkrasına tevfi kan mevkuftutulan farkı maaşın 1/Temmuz/1932 tarihinden itibaren tesviyesini âmir bulunmasına binaen mezkûr farkı maaşlara ait tanzim edilen tediye emirleri derdesti irsal bulunmuştur.

Binaenaleyh : kadro cetvellerile birlikte mürsel tediye emirleri mucibince terfi maaşlarını alamayan zevata Temmuz 1932 tarihinden itibaren maaş farklarının itası hususunun temini rica olunur.

12/7/1932

Ş. II.

HÜLASA:

**Muallimlerin ve memurların
halk evlerine devamının
teşvik olunmasına dair :**

No. 2746

Halk evlerine devam siyasî fırkaya intisap etmiş olmağı tazamınınun etmediğinden memurunin devam ve intisabında mahzur olmadığı ve bu müessesat İçtimaî kültür müesseseleri olduğundan memur ve muallimlerin devamının teşvik olunması Başvekâleti celileden emir ve iş'ar buyurulmuştur. İktizasının ifası tamimen tebliğ olunur efendim .

Vilâyetlere, B. U. Müfettişliğe ve vekâlet dairelerine yazılmıştır.

24/7/1932

HÜLASA:

**Türkiye Maarif Cemiyeti
tarafından tertip olunacak eşya
piyangosu hakkında :**

No. 2501

Türkiye dahilinde satılmak ve hasılâtı nizamnamesinin tayin ettiği maksatlara sarfedilmek ve beheri bir liralık 60,000 bileten ibaret olmak üzere eşya mukabilinde 1/ Temmuz /1932 tarihinden itibaren bilet satışına başlanarak 12/Teşrinisani/1932 tarihinde keşidesi icra edilmek suretile bir Piyango tertip edilmesine müsaade

itası hususunda Türk Maarif Cemiyeti idare heyeti Reisliği tarafından müracaat vukubulmuştur.

Menafii Umumiyye hadim ve mevcudiyet ve nizamnamesi hükümetçe musaddak olan mezkûr Cemiyetin işbu Piyangoyu tertip etmesine kanunî bir mahzur görülmediğinden tevzi olunacak olan Piyango biletlerinin satılmasına müsaade olunması tamamen tebliğ olunur efendim.

Vilâyetlere yazılmıştır.

4/7/1932

HÜLÂSA
Millî İktisat ve Tasarruf
Cemiyeti tarafından neşredilen
1931 birinci Ziraat kongrası
raporlarını ihtiva eden
kitaplar hakkında

No. 2503

Zeyl : 4/6/1932 tarih ve 2054 No lı Umumî tahrirata:

1931 Birinci Ziraat Kongrasına ait ihtisas raporlarının ikinci cildi de Millî İktisat ve Tasarruf Cemiyeti tarafından neşredilmiştir.

Memleketimiz Ziraatinin bütün şubeleri hakkında selâhiyettar mütehassıslar tarafından yazılmış tetkikleri bir arada toplıyan iki bin beşyüz sahifelih bu büyük eserin alâkadarlara ehemmiyetle tavsiyesi ve Hususî İdare kütüphanelari için birer takım tedariki esbabının istikmalı tamamen temenni olunur efendim .

Posta ücretile beraber iki cildin fiatı (6) liradır .Mezkûr Cemiyetin Ankara merkezinden tedarik edilebilir.

Vilâyetlere ve B. U. Müfettişliğe yazılmıştır.

4/7/1932

**Vekâletçe Temmuz 1932 zarfında Tekaiüt ve Yetim muamelesi
ikmal edilenler**

<u>Unvanı</u>	<u>Memuriyeti</u>	
Orhangazi nüfus memuru İbrahim Efendi	Tekaiüt	
Köyceğiz muhasebei hususiye tahsildarı		
Ahmet Efendi .	"	
Eşme kaymakamlığından mütekait Abdullah		
Nazım bey	Yetim	
Şirvan tahrirat kâtibi Sait Efendi	"	
Adana Hukuk işleri başkâtibi Mehmet Ragıp B.	"	
Akça koyonlu nahiyesi müdürü Emin Ef.	Tekaiüt	
Kayseri Muhasebei hususiye tahsildarı Hacı Ef.	"	
Beyşehir muhasebei hususiye süvarî tahsildarı		
Mazlum Ef.	Yetim	
Sinop muhasebei hususiye tahsildarı Mehmet		
Hulusî Ef.	"	
Çaldıran nahiyesi müdürü Mehmet Nuri Ef.	"	
Vize kaymakamı Cevdet B.	"	
Balaman nahiyesi müdürü İhsan B.	"	
Yaylak hususî muhasebe memuru Mehmet		
Tevfik Ef.	Tekaiüt	
Berta nahiyesi müdürü Nail Paşa	"	
Berut valiliğinden mütekait Halil Paşa	Yetim	
Konya valisi İzzet B.	"	
Gümele nahiyesi müdürü Nuri B.	"	
Gülnar kaymakamı Mehmet Emin B.	Tekaiüt	
Buldan nüfus memuru Yaşar efendi	Yetim	
İnebolu muhasebei hususiye tahsildarı		
Mehmet efendi .	Tekaiüt	

Aramızdan Ayrılanlar

Aydın Mektupçusu Kemal bey vefat etti

Aydın mektupçusu Kemal bey tedavi altında bulunduğu İzmir memleket hastahanesinde vefat etmiştir.

1302 tarihinde izmirde doğmuştur. Rüştî ve İdadi tahsilini İzmirde ikmâl ederek İzmir İdadisinden 32C tarihinde şahadetname almıştır. 321 tarihinde mübeyyizlikle İzmir mektubî kalemine dahil olmuş ve tedricen Meclisi İdarei vilâyet baş kâtipliğine kadar irtika eylemiştir. 928 tarihinde Aydın vilâyeti mektupçuluğuna tayin edilmiş ve vefatına kadar bu vazifede kalmıştır Çalışkan ve Zeki bir zat idi. Merhumun kederdide aile sine taziyetlerimizi arz ederiz.

Gayrı Resmî Kısım

Hukuku İdare

(Geçen sayıdan mabat)

Mesakinin şeraiti sıhhiyesi

Bir çok zamanlar hıfzı sıhha mesaili hakkında belediye kanunundan başka mevzuat yoktu. Belediye kanunu nahiye müdürlerine selahiyet noktasından kart blaiş vermişti. Fakat bu boşluk bu noksan ve bu kanunun kâfi gelinesi ve bilhassa tatbıkatta Şurayı devlet ve mahkemei temyiz içtihatları nahiye müdürlerini müşkil bir vaziyette bırakmıştı. Meselâ nahiye müdürü kanunun kendisine bahsettiği selahiyetten istifade ederek ve temiz olmayan bir teşebbüsü mennedebilir. Fakat hiç bir zaman yapılacak işin şeklini emredemez Şayet emredecek olursa vazitei muayenei kanuniyeyi tecavüz maddesinden şurayı devlet nahiye müdürünün verdiği bu emri iptal ederdi.

Bahusus hususî bir meslek dahilinde bazı ameliye yaptırtmak mecburiyetinde kalan nahiye müdürünün vazifesi daha müşküldür. Nihayet mahkemei temyiz içtihadı

nahiye müdürlerine umumun müşterek menfaatini alâkadar eden mesailde resen emretme selahiyetini vermiştir.

Netekim nahiye müdürü dahilinde ikamet eden her mutasarrıfa evine gelen hususî yollarını ve evinin merdivenlerini temizlemek ve temiz tutmak mecburiyetini tahmil edebilir.

Yine muayyen bir miktar haricinde hayvanların bir ahıra konulmasını men edebilir . Ahırın kokusundan rahatsız olan komşuların şikâyeti üzerine ahırın şeddini emredebilir. Nahiye müdürü her evin mecrasının ihdasını emreder.

Mahaza bu selâhiyet nahiye müdürü için yine kâfi değildi . Yazii kanun her nahiyede mesakinin şeraiti sıhhiyesini tetkik etmek için bir komisyon teşkil edip komisyon her kiraya verilecek evin şeraiti sıhhiyesini tetkık edip lâzım gelen raporu verdikten sonra ancak kiraya verebilirdi .

Mal sahibinin itirazı nahiye meclisinde tetkik edilip mevcut noksan ve gayri sıhhi ise mal sahibi ikmal ettirmeğe mecburdur. Aksi takdirde evini kiraya veremez.İşbu itiraz son ve kati olarak vilâyat idare heyetine sevk edilebilir.

Yalnız şurasını kayıt etmek lazımdırki vazii kanun mal sahibi makamına kaim olarak nahiye müdürüne tadilâtın resen yapmasını müsaade etmemiştir.

Şayet gayri sıhhi vaziyet umumî bir halde ve nahiye sıhhati umumiyesini ihlâl edecek istidatta ise menafii umumiye namına istimplâk edilerek belediye tarafından bütün mahalle yıktırılır. Ve yeniden tesis edilir.

Nihayet vazii kanun yeniden yapılacak inşaata

müdahele etmiştir. Yapılacak binalar şehrin tanzim edilmiş olan planına muvafık olabilmesi için evvelden müsade istihsal edilmesi luzumunu tespit etmiştir.

Belediye inşaatın sokağa nisbeten büyüklüğünü küçüklüğünü tetkik eder. Ve kabul veya red etmek selahiyetini haizdir.

Diğer tarafta vazii kanun evin yüz tarafının asgarî her on senede bir kerre boyadılmasını emretmiştir, ve yağmur ve mutfak sularının muhakkak surette mecralara sevkini emretmiştir. (Her şey mecra) sistemi emredilmiştir .

Nihayet 902 tarihli sıhhati umumiye kanunu idarenin müdahalesinin daha ziyade tevsî etmişti, 20000 den fazla nüfusa malik olan şehirler daha çoktan takayyü- data tabi tutulmuştur.

Ve elyevm her nahiye müdürü nahiyenin sıhhati umumiyesi hakkında bir nizamname tanzim etmek mecburiyetindedir .

Bu nizamname nahiye meclisinin vilâyet sıhhiye meclisinin tetkikinden sonra valinin tasdikile mevkiî meriyete girecektir .

Bu nizamname ile nahiye müdürü mesakinin ve şeraiti sıhhiyesini hususî yolların mekûlatın, meşrubatın mecraların şeraiti sabhiyesini tesbit edecektir .

Yapılan tebliğata rağmen mal sahibi emredilen sıhhi tedabire tevessül etmediği takdirde nahiye müdürü mal sahibi hesabına resen yaptıracaktır .

Nizamnamelerin her kommünde muhtelif olması bazı müşkilât ihdas ettiğinden Dahiliye vekâleti iki nümune nizamnamesi ihzar etmiştir. Bu nizamnamenin biri büyük şehirler ve diğeri köy kommünleri içindir .

Vekâletin gönderdiği bu numtinelere muhakkak surette kommünlerce kabulü meşrut değildir. Yalnız komünler kommünün şeraiti sıhhiye ve içtimaiye ve iktisadiyesine muvafık gelen numuneyi kabul etmekte muhayyerdır .

Nihayet 1908 tarihli kanun sıhî şerait hususunda kommüne daha çok selahiyet bahşetmiştir. Netekim mecraların tathiri sokakların süprülmesi terenvettarların temizlenmesi karların kaldırılması hakkında bazı vecaip mevcuttur. Hatta inşaatta istimal olunacak mevadı iptidaiyenin nevi ve cinsine kadar müdahale etmektedir.

Hatta inşaatın sokağa ve güneşe karşı ve korulara karşı olan vaziyetini tespit etmektedir.

Baca ve ocakların vaziyeti de tetkik edilmektedir. Mecraların inşasında kullanılacak mevadı iptidaiyenin muzur edici olmaması meşruttur. İçilmiyecek suların tesisatında dahi müdahelenin şiddetli olduğunu söylemeği unutmamak lâzımdır. Ve bilhassa vater viluzetlerin sokak sathının dununda olmaması kanun icabındadır.

Bu lüzumu kanunun yeni inşaata değil belki mevcut inşaatada şumulü olduğunu söylemek zaittir.

Yine bu 1908 tarihli kanun kuyu sularının istimalini men ettiği gibi geceleri tahtezzemin beteont etmeği sureti katiyede men etmiştir.

Binaenaleyh şeraiti sıhhiyeyi haiz olmayan mesakin nahiye veya müdürü vali tarafından teftiş neticesinde sıhhati umumiye komisyonunun noktai nazarını alarak dağlıkta iskânmenedilir.

Nahiye müdürünün vereceği raporun komisyonunun tasvibine iktiran etmesi şarttır. Vaki olacak itiraz vilayet idare heyetinde tetkik edilir idare heyeti ya tadilatı

sıhhiye icrası şartile ikamete müsaade ve yahutta ikametden sureti katiyede men eder .0 İkinci şekle ikinci karara rağmen hanede oturmağa devam edilecek olursa ceza mahkemesi huzurunda takibati lâzime yapılacaktır.Şayet tadilâtı sıhhiyeyi, ikamet eden yaptırmazsa nahiye müdürü nahiyeden alacağı avans ile resen yaptırır. Ve masraf yukarda izah edildiği veçhile tahsili emval kanununa tevfikan mesakinin sahibinden tahsil olunur.

Sâri Hastalıklar

Buraya kadar verilen izahat bize gösteriyorki mesakinin şeraiti sıhhiyesi hususunda vazii kanun yalnız mülkiyet hakkını tahdit eden bazı tedabir vaz etmiştir.

Ve hiç bir zaman bu nahiye müdürünün intihap edeceği kararların hürriyeti şahsiyeyi tekayyüt eder. Derecede olmasına vazii kanun müsaade etmemiştir. Yalnız fahişeler hakkında ittihaz edeceği kararlardan mâda .

Halbuki cemiyetin menafii umumiyesi hürriyeti şahsiyeyi de alâkadar eden tedabirin ittihaz edilmesini icap ettirmiş olmakla vazii kanun sihatı umumiye mesailinde daha ileri gitmiştir.

Ve 1902 senesi kanunu ile sari hastalıklar hakkında bir liste neşredilmiştir. Bu liste tıp akademisinin ve tıp meclisi alisinin kararile ihzaredilmiştir.

Binaenaleyh her hangi bir doktor tesadüf edeceği listede mevcut her hangi bir sari hastalığı bilâ ifatei zaman nahiye müdürüne malumat vermek mecburiyeti, katiyesindedir.

Diğer taraftan çiçek hastalığı için aşılınmağı her vatandaşa kanun emretmiştir. Binaenaleyh bu husus için Pariste aşı dairesi olduğu gibi vilâyetlerde de meclisi umumi aşı dairesi ihdas etmek mecburiyetindedir.

Kommtinlere gelince aşı memurları seyyar olarak nahiye mütemadiyen dolaşırlar esasen her belediye aşıya tabi olanların bir listesini ihzar edip memurlara tevdi eder. Aşı neticesinde vesika alır birinci senenin nihayetinde alınan vesika nahiye müdürüne ibraz edilecektir. Aksi takdirde nahiye müdürü zabıt varakasıle polis mahkemesine takibat için evrakı gönderir.

Tabii sari hastalık mevcudiyeti tahakkuk eder etmez teşhiz ve tathir muamelesi başlar teşhiz teşkilatı 20000 nufusa malik olan şehirler ile 20000 den noksan nufusa malik olan şehirler için ayrı ayrıdır.

Nufususu daha az olan şehirlerde ise sari hastalıklar teşkilâtı vilâyete mevdudur.

Bu itibarla bu teşkilât bazen vilâyet bazende kommün vazaifindendir. Ve masraf bazen devlet ile ve bazan da vilâyet ile kommün arasında temin edilir, muamelesi hastalık esnasında ve hastalıktan sonra iki defa yapılır.

Sari hastalıklar için yapıldığı gibi eşya içinde yapılır. Ve bazen eşyanın temamile tahribi icap edilirse nahiye müdürü tahribini resen emredebilir. Tebhir ameliyesi ekseri memleketlerde meccani değildir. Ve küçük bir ücret mukabilinde yapılır. Şayet sari hastalıklar bütün memleketi tehdit edecek vaziyette ise selâmeti ummiye namına cumhuriyet sıhhati umumiye meclisi umumisi derhal inikat eder ve lâzım gelen tedabiri ittihaz etmekle beraber alâkardar memurinin bu husustaki selâhiyetlerini tevsi eder.

Ve meclisi umumiye ittihaz olunacak mukarreratın resmen ilânından 24 saat zarfında mevkii tatbika vaz olunur.

Tabii her memlekette son zamanlarda mücadele başlamış ve malum olduğu üzere dispanserler açılmıştır.

Dispanserler şahsiyeti hükmiyeyi haiz müessesatı umumiyedendir.

Dispanserlerin masarifi fevkaladeleri tesisat, alât ve edevat masarifidir. Varidatı fevkaladeleri idari eşhası hükmiyenin hibe ve teberrülerin ve istikraz ve hususî eşhasın iştiraki masarif ve varidatı adiyeleri varidat istikraz faizleri kara ve hususî hastahanelerin masarifi memurin maaşatı , masarifi adiyeleri hibe ve teberrüleri ve devletin, Vilâyetin ve kommünün hissei iştirâkleri. Gerek devletin ve gerek vilâyet ve gerek kommünün hissei iştirâkleri bütçelerinin açığı halinde mecburîdir.

Mütevazı bir bütçeye malik olan dispanserler için hissei iştirâk mecburî değildir.

Umumî yani devlete ait olan dispanserler olduğu gibi eşhası hususiyeye ait dispanserlerde vardır. Dispanserlerden mâda sanatoryomlar da vardır.

Bunlarda umumî ve hususî olurlar. Eşhası hususiyeye ait sanatoryomlarda devlet vilâyet veya kommün bazen muaveneti naktiyede bulunur.

Her vilâyetin bir sanatoryomu olması mecburiyeti itibarile sanatoryoma malik olmayan vilâyetler hususî sanatoryomlar ile mukavele akt etmek mecburiyetindedirler.

Son zamanlarda devletlerde sıhhati umumiye namına alkolizim ile de mücadeleye karar verilmiş ve bazı devletler bu hususta tedabir ittihaz etmektedirler.

Fakat bu ittihaz edilen tedabir bazı memleketlerde

amerika gibi kati bir şekilde, bazı devletlerde ise kati olmayıp tedricidir. Netekim kendini bilmeyecek kadar sarhoş olmağı her memleketin kanunu cezası tecziye etmektedir. Esasen sarhoş olanların serhoşluğunu tezyit etmek için tekrar alkol vermek memnudur. Diğer taraftan abesent imali de memnudur. Şehirlerde tathir ve kabili şürp suların takribi ameliyelerinin ikmâli tabii vazi kanunun başlıca maksatlarındandır.

Fakat bazı kommünlerin vaziyeti maliyeleri bu tesisatı yapmağa imkân bırakmamaktadır. Vazii kanun bu hususta vaziyeti nazarı dikkata aldığından kati tedabir ittihazına cüret edememektedir. Yalnız 1902 kanunu kommünlerin sıhhati umumiye noktasından vaziyetlerine birer miyar ittihaz etmiştir.

Binaenaleyh her hangi kommündeki vefiyat miktarı üç sene zarfında umum memleket vefiat nispetini tecavüz ettiği takdirde vali meclisi umumiyi bu hususta tahsisat icrasına memur kılar, tetkiykat ve tahkikat hıfzısıhha şeraitinin gayri sıhhi ve fena olduğunu gösterecek olursa vali ve kommün meclisine ihtaratı lâzımda bulunup derhal lâzım gelen tedabirin ittihazını emreder. Bu ihtarat müsbet tesirini gösterdiği takdirde vilâyet sıhhiye komisyonu komünde tathir ameliyesinin tatbiki projesinin ihzarını ihtar ve emreder.

Eğer nahiye meclisi bu ikinci ihtarın tebliğinden itibaren bir ay zarfında ameliyeyi ifa için lazım gelen taahhüdü ifa etmediği takdirde Şurayı devletin tasvibine iktiran etmiş bir iradei milliyei umumiyenin şeraitini ve tatbikini tespit edecektir. Şurayı devlet aynı zamanda vilâyetin bu amel iyedeki hissesini de tesbiteder.

Kabili şürp suların şehre takribine gelince :

Suyun menbaı ve kanazilasyona lazım gelen arazi

menafii umumiye namına istimlâk edilir. Binaenaleyh bu arazi dahilinde gübre yaz etmek kuyu kazmak bir kelime ile suyu telvis ve bulaştırmak memnudur.

Suyun menbâi kommüne aitse valinin menafii umumiye kararı kâfidir. Eşhası hususiyeye ait su menbalarının istimlâkine belediye meclisinin karar vermesi lâzımdır kommünlerin kabili şürp sularının şehre takribi ameliyesini teshil için kanun şinas olanların da belediyelere ait bir kısmının bu hususa hasr ve tahsisini emretmiştir.

Bu kadar sıhhî tedabir ve takayyüdata rağmen nüfusu çok olan şehirlerde sıhhati umumiye meselesi hakkında ahkâm kati bir şekilde tatbik edilmemektedir.

Bununda sebebi evleri bir birinden ayıran sokakların ve evlerin az güneş ve hava almalarıdır .

Bu adacıkların istimlâki de büyük malı fedakarlığa muhtaç olduğundan belediyece bunların istimlâkine imkanı mali görülmemektedir . Mahaza 1915 kanunu gayri sıhhî ilân olunan binaların müçtemian veya münferiden istimlâkine mezuniyet vermiş ve hatta birazda istimlâk kanununun tatbikinde bazı tadilât göstermiştir .

Netekim istimlâk kanunu mucibince tespiti fiat hususunda yapılmak lâzım gelirken gayri sıhhî olarak ilân olunan mesakinin istimlâkinde iki tahkikata lüzum yoktur .

Bir meskenin gayri sıhhî olması kararı belediye meclisi tarafından verilir .

Ve şekli istimlâk veya istimlâk olunacak mahaller kararı yine belediye meclisi tarafından ittihaz olunur .Tabii birde ameliyenin istilzam edeceği masarif ekispertiz neticesinde tayin edilir . Arazi sahibine verilecek maktu tazminat miktarı da tespit olunur. Ekispertiz bu noktalar hakkında yapılır .

1 — Emlâkin piyasa rayici tespit olunur . (Gayri sıhhî olması nazarı dikkate alınmaksızın.)

2 — Kavaidi sıhhiyeye ircaı için lüzumu olan masarif .

3 — Çıplak olarak arazinin kıymeti .

4 — Hedm olunan maddelerin kıymeti . Şu halde azamî tazminat kavaidi sıhhiyeye irca için yapılacak masarif badettenzil mülkün piyasa mucibince kıymeti verilir . Ve asgari tazminatta arazinin veyahut arazinin binasız yani çıplak olarak kıymeti verilir . Bu itibarla jüri heyeti bu hudut dahilinde hareket etmek mecburiyetindedir .

Mülkün sahibinin alacağı tazminattan mada, kiracının da tazminata hakkı vardır. Tabii ticaret ve senayile meşgul olan ticaret ve sanayi sahibinin alacağı tazminat miktarı hiç şüphesiz alelade kiracının tazminat miktarından fazladır. Ticaret ve sanayile meşgul olmayan kiracının alacağı tazminat maktudur. 300 ile 3000 frank arasında muhteliftirki bu da üç aylık kiranın mukabilidir.

(Mabadi gelecek nüshada)

İbrahim Ali
Mülkiye mektebi Hukuku
İdare Hucası

Londra'da toplanan
Şehirler kongresi ve Türkiye
 (Geçen sayıdan mabat)

Belediyeler

Belediye beldenin ve belde sakinlerinin mahallî mahiyette müşterek ve medenî ihtiyaçlarını tanzim ve tesviye ile mükellef hükmî bir şahsiyettir. Belediyelerin kanun ve nizamnamelerle muayyen hakları ve buna mukabil beldenin ve belde halkının sıhhat, selâmet ve refahının temini intizamı halelden vikaye maksadiyle yapacağı vazifeleri vardır.

Belediye meclisleri intihap devreleri dört sene olmak üzere intihap hakkını haiz Hemşehriler tarafından doğrudan doğruya intihap olunur. En küçük Belediyelerin Aza adedi 12 olup bu yekûn nüfusla mütenasiben tezayüt eder.

İntihap etmek için kanunî manilerle malul olmamaka beraber 18 yaşını ikmâl etmiş ve intihap olunmak için 25 yaşını bitirmiş olmak lâzımdır.

Belediye meclisleri Şubat, Nisan, Teşrinisani aylarında adiyen toplanırlar. Adî içtima müddetleri azamî 15 gündür. Bütçe müzakeresine tesadüf eden içtimalar azamî 30 gün .

Her Belediyede mensup daire amirleriyle bunların nısfını geçmemek ve ikiden az olmamak üzere müntehap azalardan mürekkep bir Belediye encümeni bulunur.

904

Müntehap azanın müddeti bir senedir.

Belediyelerde icraî vazifeler yazı, Hesap, Sıhhat, Baytar, Fen müdür veya memurlariyle Müfettişler ve lüzumunda zat ve Hukuk işleri müdürleri tarafından ifa edilir ayrıca Belediye

zabıtası ve itfaiye teşkilâtı da bulunur.

B — Her vilâyette bir meclisi umumî bir daimi Encümen ve mahallî işler için lüzumu olan memurlar vardır.

S — Bu meclislerin intihabında halkın reyine müracaat edilirmi ?

C — Arayı umumiyeye müracaat usulü vardır. Bu keyfiyet bir belediye şubesi teşkili veya belediye hududundan bir kısmının ayrılması veya bir belediye ile bir Köyün birleşmesi için de tatbik edilir.

Yeni kanunun neşrinden sonra İstanbulda Belediye şubeleri teşkili için Halkın reyine müracaat edilir.

A — Belediye bütçeleri belediye reisi tarafından hazırlanır ve malî sene başı olan Hazirandan evvelki Şubat iptidasında belediye Encümenine verilir. Encümen en çok iki ay zarfında tetkikatını ikmâl mecburdur. Bundan sonra bütçe esbabı mucibesile birlikde Reis tarafından 1 Nisanda belediye meclisine verilir.

Bütçeler bir bütçe kararnamesiyle, Varidat kısmını ve mecburi masraflarla ihtiyari masrafları gösterir daimî masraflardan (mecburî ve ihtiyarî olabilir) sonra bütçe adî varidatından artan miktarla fevkalâde varidat Belediye fevkalâde bütçesinin iradını ve muvakkat masraflar da (mecburî ve ihtiyarî olabilir) masraf kısmını teşkil eder.

B — Vilâyet bütçeleri de Vali tarafından hazırla-

narak daimi encümence tetkik olunur ve Umumî meclis tarafından aynen veya tadilen tasvip edilir.

Bu bütçeler de belediye bütçeleri gibi adî ve fevkalade olmak üzere iki kısımdır yalnız burada masraflar mecburî ve ihtiyarî olarak ikiye ayrılmış değildir ancak daimî masraflar mecburî addedilmiştir. Kanunla vilâyet mahallî idaresine tevdi edilmiş olan diğer işler bütçelerin vüs'atı nisbetinde ihtiyarî olarak yapılır.

Vergi ve Resimler

Mahallî vergilerden bir kısmı kanunla tayin edilmiş miktarlardır. Diğer bir kısmının da azamisi kanunla tesbit edilmiş olup bunların her sene tahsil olunacak nisbetinin tayini belediyelerde belediye meclisine ve vilâyetlerde vilâyet umumî meclisine aittir.

Masraflara gelince : Reddiyelerin mecburî masraflariyle Vilâyetlerin daimî masraflarının kanunen bütçeye konulması mecburîdir.

Gerek mecburî masraf ve gerek daimî masraflar intihap edilmiş meclisler tarafından bütçeye konur.

Belediye bütçelerinde belediyelere kanunla tevdi edilmemiş işlere masraf konmuşsa bütçeyi tasdike selâhiyettar idare amiri bunu tay' edebildiği gibi mecburî masraflardan tahsisatı kabul edilmemiş olanlar varsa bunu da bütçeye ilâve eder,

Vilâyet bütçelerinde daimî masraflar nazarı dikkate alınmamışsa bu husus için icabeden tahsisat Dahiliye vekâletince bütçeye konur .

Kontrol

Bütçeleri kanunen kontrol ve tasdiğe salahiyyettar makamlar meclislerce kabul olunan bütçeler üzerinde tetkikat yapar ; yaptıkları tetkikat meclislerce kabul olunmadığı takdirde Belediyeler için Şurayı Devletçe müracaat usulü vardır .

Vilâyet bütçelerinde daimî masraflar için re'sen Dahiliye Vekâletince bütçeye tahsisat ilâve edilebileceğine dair olan salahiyyetten maadası için yeniden ait olduğu vilâyet meclisinin veya onun namına daimî Encümenin kararı lâzımdır .

Kontrol bundan mada Dahiliye Vekâletine merbut Mülkiye ve Maliye vekâletine merbut Maliye Müfettişlerle her vakit yapılabilir.

Malî hususat haricinde kontrol

Malî hususat haricinde yüksek makamların tasdikine tabi mahallî işler vardır . Nufusu 80000 den az olan Belediyelerin hudutları vilâyet idare heyetince tasdik olunur nufusu 80000 den çok olan belediyelerin hudutları İcra vekilleri heyeti kararla tasdiğe tabidir .

Bir Belediyeden ayrılacak veya onunla birleşecek yerler için Şurayı devlet kararı üzerine Reisicumhurun tasdiki şarttır ;

Mahalle ihdas veya ilgası, isimleriyle hudutlarının değiştirilmesi Valinin tasdikine tabidir .

Belde isminin değiştirilmesi için Şurayı devletin mütalaası alınarak İcra Vekilleri Heyetinin tasdiki lâzımdır .

Belediye şubeleri teşkili için de İcra Vekilleri heyeti kararı şarttır. Vilâyet mahallî idarelerinde yapılacak büyük inşaat ve imarât programları Dahiliye vekâletinin tasdikine tabi olduğu gibi belediyelerle vilâyet mahallî idarelerinin yalnız olarak yapamıyacakları büyük sıhhi işlerde Hükümet bu müesseseleri müştereken yapmaya icbara salahiyyettedir .

Devletin mahallî taazzisi

S — Memleketimizde müntehap olmıyan ve Devlet tarafından tayin olunan mahallî mahiyette idare heyetleri mevcutmudur ?

C — Memleketimizde müntehap olmıyan ve Devlet tarafından tayin olunan idare heyetleri vardır . Gerek vilâyet gerek kaza merkezlerinde idare heyetleri bulunur vazifeleri ve salahiyyetleri vilâyetler idaresi kanunile tesbit ve tayin olunmuştur. Fakat bu heyetler mülhakatta ifayı vazife etmekle beraber mahallî mahiyetten ziyade idarei umumiyyeye ait vezâifile mükellef olduklarından tafsilâtına girililmemiştir .

S — Muhtar mahallî teşekküllerden mada Devlete ait polis teşkilâtı varmıdır ? ve bunların aralarında ne gibi münasebat mevcuttur ?

O — Muhtar mahallî teşkilâtın mada Devlete ait polis teşkilâtı varsa da bunların da vazife ve salahiyyetleri mahallî ve beledi mahiyetten ziyade asayiş ve umumi

idare noktai nazarından tesbit edilmiş ve belediye zabıtasının vazifeleri ayrılmıştır .

Yalnız Hükümetçe tensip edilecek mahallerde belediye zabıtası vazifelerinin polise tevdi caizdir . Ankara ile İstanbulda bu usul tatbik edilmekte ve Belediye polisine ait ücret ve maaşlar belediye bütçelerinden temin olunmaktadır.

S — Her ikisini de alakadar eden hususları tayin etmişleridir?

C — İkinci sūalin cevabında izah edildiği veçhile vazifeler ayrılmıştır . Belediye zabıtası vazifesi polise tevdi edilmiş mahallerde dahi vazifeler ayrılmış olup biri diğerine ancak lüzum ve zaruret halinde yardım eder .

S — Tayin etmişlerse muayyen ve muntazam konferanslar veyahut resmî olmıyan faaliyet iştirakleri mevcut mudur ?

C — Vazifeleri ayrılmış olan yerlerde muayyen , muntazam ve müşterek konferanslar yapılmaz fakat tevhit edilmiş mahallerde her iki polisin meslekî evsafı aynı olduğu gibi polis mekteplerinde de belediyeciliğe ait dersler verilmektedir .

S — Muhtelif mahallî idareler biri diğerinin madun veya mafevkimidir ? böyle ise ne dereceye kadardır ?

C — Gerek Vilayet mahallî idaresi gerek belediyeler kendi kanunları dairesinde muhtar olup biri diğerinin amir ve mürakibi vaziyetinde değildir.

Yalnız belediye meclislerinin bazı vergi ve resimler hakkındaki kararları vilâyet umumî meclisinin (bu meclis toplu bulunmadığı zamanlarda Vilâyet daimî encümeninin tasvibine tabidir.

S — Bilhassa (Comte) tipinde bir mahallî teşekküle bu tipten arazi noktai nazarından daha az ehemmiyetli kısımların münasebetleri :

A — Mütekabil temsillerde ,

R — Vazifelerinin tayininde ,

C — Umumî mesai üzerinde münasebetleri nedir ?

C — Türkiyede bütün belediyeler Fransada olduğu gibi hukuken yekdiğerine müsavidir. Bütün vilâyet hususî idarileride aynı vaziyettedir. Her ikisinin vazife ve salahiyetleri de kanunla tefrik edilmiş olduğundan aralarında tedahül de vaki olmaz. Belediyelerle vilâyetlerin (Birlik) teşkili hususundaki ahkâmda ve vilâyetlerin kendi aralarındaki müşterek işler için teşkili caiz olan (Muhtelit Encümen) usulünde temsil salahiyetleri de birbirine müsavi olup ancak gerek birliğin, gerek muhtelit Encümenin merkezi olan manal valisinin riyaset mevkiini deruhte etmesinden başka bir fark göze çarpmaz. Bununla beraber bura a dahi reis bitarafdır.

S — Komşu iki idare arasındaki ihtilaflı mes'eleler nasıl halledilir ?

C — Komşu iki Belediye arasında ihtilaf mevzuu bahis olmaz, çünkü belediye hudutları hiç bir yerde diğér belediye ile müşterek değildir. Binaenaleyh belediyelerin hudut itibarile bir bibirine irtibat olmadığından salahiyet ihtilafı da varit değildir.

Vilâyet mahalli idarelerine gelince : Bunların arazi ve hudut ihtilafları mahalli mahiyette telakki edilmediğinden vilâyet umumî meclisinin kararı alınmakla beraber vilâyetler idaresi kanununun umumî hükümlerine tabidir.

Köy kanununun tatbik edildiği köylerde mahallî

mahiyette köy ihtiyar meclisleri hudut ihtilaflarına bakmakla beraber İdarî ve umumî bir teşekkül olan idare heyetleri nihaî kararı verir. Bunlar haricinde vilâyet mahallî idareleri vezaif ve salahiyetlerinden dolayı da ihtilaf çıkmaz.

S — Müşterek bir İş müvacehesinde mahallî idarelerin vaziyeti nedir ? ve tatbikatta nasıl yapılır ?

C — Müşterek işler yukarıda izah olunan (Birlikler) ve (Muhtelit Encümenler) marifetile tetkik ve karara rapt ve bu kararlar birliklerle muhtelit encümenlerin toplandığı vilâyet valileri tarafından infaz olunur.

Mahalli idare memurlarının hukuki vaziyetleri hakkında umumî malûmat

A - Yîlalet hususî idaresi memurları :

Memurin kanununun birinci maddesine nazaran vilâyet hususî idareleri memurları Devlet memurlarının tabî olduğu aynı hükümlere tabi ve onların haiz olduğu aynı haklara maliktirler.

Vilâyet bütçelerinden maaş alan muallim, Doktor, mühendis ve memurlar Devlet memurları haklımdaki maaş teadül kanunu ile tesbit edilmiş olan derecelere ithal edilmiş olup muadil derecelerde bulunan memurlar, Devlet memuriyle aynı maaşı alırlar,

Vilâyet vezaifinden ilk tedrisat muallimliği ve baş muallimliği ve müfettişlik için muayyen mekteplerden mezun olmak meşrut olduğu gibi, doktorlar da devlet devairinde müstahdem doktorlara ait hükümlere tabidir

ler, mühendisler de aynı vaziyettedir. Diğer memurlar, Devlet memurlarında olduğu gibi orta tahsil ile vazifeye girebilirler. Münhal bir memuriyete orta tahsili haiz olanlardan müteaddit talip çıktığı takdirde müsabaka yapıldığı gibi, orta tahsili olanlardan talip çıkmazsa, açılan müsabakada orta tahsil görmemiş olanlardan kazananlar bulunduğu takdirde bunların tavgifi de caizdir.

Vilâyet muhasebe teşkilâtına ait vazifelerde çalışanlardan bir çokları, merkezde açılmış maliye meslek mektebinde bir sene tahsil görmektedirler. İlk def'a vilâyet vezaifine dahil olanlar namzet olarak alınır. Namzetlik müddeti ve memurlukların tasdiki, Devlet memurlukları halikındaki hükümlere tabidir. Muallimler Maarif Vekâletince ve doktorlar Sıhhiye Vekâletince tayin edilir, bundan başka bütün mahallî idare müdür ve memurlarının tayini vilâyet makamlarına aittir. Memuriyetlere ait kadrolar, vilâyet umumî meclisleri tarafından yapılır.

Vilâyet idarei hususiyesi bütçelerinden maaş alan memurların tekaütlükleri Devlet memurları hakkındaki hükümlere tabi olmayıp, bunlar için aynı esaslar dahilinde bir kanun lâyihası hazırlanmış ise de henüz kesbi kanuniyet etmemiştir.

13 - Belediye memurları:

Belediye memurları da, Devlet memurları hakkında cari kanunî hükümlere mümasil ahkâmı muhtevi olmak üzere mevkîi meriyete vaz'edilmiş olan Belediye memur ve müstahdemleri nizamnamesi ahkâmına tabidirler.

Bu memurlar, daire baş amirleri, Şube baş amirleri, kalem amirleri, memurlar ve kâtipler olmak üzere beş kısma ayrılmıştır.

Bütçeleri yekûnu yirmi beş bin liradan fazla olan Belediye memurları da, Devlet memurları teadül derece-

lerine göre tesbit olunmuş teadül cetvellerine ithal edilmiştir.

Belediye memurluğuna da bidayeten girebilmek için en az orta mektep mezunu olmak şarttır. Bununla beraber orta mektep mezunu talip bulunmazsa veya bulunur da müteaddit talip olursa müsabaka imtihaniyle alınır .

Belediye hizmetine girmek için, Devlet ve idarei hususiye hizmetinde olduğu gibi askerlik hizmetini ikmâl etmiş olmak şarttır ; mamafih bu evsafa talip bulunmazsa askerliği tecil edilmiş olanlar veyahut 18 yaşını ikmal etmiş vatandaşların istihdamı caizdir.

Belediye memurluğuna bidayeten girenler bir senelik namzet müddeti geçirirler. Devlet memurluğundan naklen gelenler bu müddete tabi değildirler. Belediye memurları da Devlet ve idarei hususiye memurları gibi ticaret ve sanatle iştigal edemezler. Ziraatte kendi arazilerini işletebilirler. Şirketlerde belediyeyi temsilen bulunabildikleri gibi kooperatiflerde İdare meclisi azası ve hesap müfettişi olabilirler.

Belediye memurlarının sicilleri Devlet memurları hakkındaki ahkâma müşabih hükümlere tabidirler: İnzibatî cezaları da Devlet memurlarına mümasil ahkâm dahilindedir. Terfileri, tahvilleri, mezuniyetleri, becayışleri, istifaları, mahkûmiyetleri ve bunların avakibi hakkında Belediye memurları nizamnamesinde Devlet memurları hakkındaki şeraite yakın şartlara tabidir. Belediyeler Avrupaya da tahsil için memur göndere bilirler. Belediyeler, yalnız Zabıtai belediye memurlarıyla itfaiye memur ve müstahdemlerine ikramiye verebilirler.

K. Naci
Mahallî İdareler Umum
Müdür Vekili

İTALYAN
Vilâyet ve Nahiyeler Kanunu
(Geçen sayıdan mabat)

Madde 23 — Ordu ve bahriye küçük zabıt ve efradı silah altında bulundukça intihap haklarını istimal edemezler.

İşbu hüküm Devlet, vilâyet, komün hizmetleri için askerî bir şekilde vucuda getirilen teşekküllere mensup eşhasa da tatbik olunur.

Müntahipler listesi tanzim olunurken, bu listenin tanziminde meri ahkâm ve kavaide tevfi kan işbu maddede muharrer vaziyetlerde bulunan müntehiplerin de bir cetveli tanzim olunur.

Madde 24 — İdari intihabat listelerine 25 yaşını ikmâl etmiş olan veya listelerin tanzim olunacağı senenin nihayet 31 mayısında bu yaşı ikmâl edecek olan veyahut atide mezkûr vaziyetlerde bulunan kadınlar kayd olunur :

1 - Liyakati askeriye veya harp madalyaları ile taltif olunanlar ;

2 - Liyakati medeniye veya umumî sağığı hizmet veya ilk tedrisat madalyaları veyahut umumî afetlerde ifayı hizmet edenlere hükümetçe verilen madalyalarla taltif edilmiş olanlar ;

3 - Harpte ölenlerin valideleri ;

4 - Harpte ölenlerin dul karılarından 12 temmuz 932 tarih ve 1491 numaralı kanunun 23 üncü maddesi mucibince maaşa müstehak olanlar ;

5 - Filen analık nüfuzunu istimâl edenlerden okuyup yazma bilenler ;

6 - Mevcut ilk mekteplerin son senelerinden çıktıklarını natık vesika ibraz edenler ;

Hükümete ait veya Devletçe musaddak emsali ilk mekteplerin mafevki bir derecedeki mektep veya müesseselerin ilk sınıflarına kabul olunduklarına veya dahiliye ve maarif nazaretleri ile müştereken sureti mahsusada yapılacak bir nizamname mucibince hususî bir imtihanda muvaffak olduklarına dair ibraz olunacak vesikalar yukarıda mezkûr vesika yerine kaim olabilir,

7 - Kaydolunmak istedikleri nahiyede her ne namla olursa olsun hazineye senevi vasıtasız bir vergi, veya kendi namına mat ruh nahiyeye mecmuu laakal 100 lirete baliğ bir vergi verenlerden okuyup yazma bilenler.

Kanun hükmünce idaresi anaya ait bulunan evlat emvalinden istifa edilen vergiler ana hesabına muteberdir.

Kanun hükmünce idaresi karıya ait koca emvali için verilen vergiler karı hesabına muteberdir.

5 ve 7 inci bentler de muharrer okuma yazma bilmek 33 üncü maddede mezkûr tarzda ispat olunur,

Madde 24 — (mükerrer) İntihap listelerine mukayyet kadınlardan 26 ve 28 inci maddelerde derpiş edilen intihaba ademi ehliyeti mucip hallerle malûl olmıyan kadınlar, atide mezkûr istisnalardan başka, bu kanunda gösterilen vazifelere intihap olunurlar :

1 – Sidako (sindaco), assessore (yardımcı azalar).

2 - İdarei vilâyette (amminintezione provinciale) reis, vilâyet encümeni (Deputato provinciale) azalığı.

3 - Vilâyet idare cuntası azalığı,

4 - Asker alma, vesaiti nakliye, Jüri intihap, Vilâyetin millî nişancılık komisyonları ile orman komitesi âzalıkları,

Madde 25 — 101, 104, 105, 115 inci maddelerde

tesbit olunanlardan başka atidekiler de müntahip ve müntehap olamazlar :

1 - Kanunusani 926 tarih ve 118 numaralı siyasî intihabat kanununun 1 temmuz 926 tarih ve 1194 numaralı kanunun 6 ıncı maddesi ile muaddel 113 üncü maddesinde muhaarrer olanlar,

2 - 22 Teşrinisani 925 tarih ve 2125 numaralı kanunun 2 inci maddesinde mezkûr olanlar ,

Madde 26 — Listelere ithal olunan okuma ve yazma bilenler nahiye azalığına intihap olunabilirler.

Belediye Cuntası, intihabın icra edildiğini 86 ncı madde mucibince tebliğ ederken listelerdeki meşruhattan veya kayıtlardaki evsaftan okuyup yazma bilmedikleri sabit olanları listeye ithal için kanunen kabul edilen tarzda, okuyup yazma bildiklerini ispata davet edecektir. Bu baaptaki ispat evrakı tebliğden on gün zarfında nahiye kitabetine tevdi olunacaktır.

Şunlar müntahip olamazlar :

Rahipler, ruhanî reisler ve bunlara vekâlet edenler;

Kommün idare memurları ile kalemlerindeki memurlar, mahallî hayır müesseseleri müstahdemleri

Kommünlerden veya komün tarafından idare olunan veya muavenet gören müesseselerden maaş , ücret alanlar komün muallimleri ;

Komün nukuduna vaziülyet olanlar veya hesabını vermemiş olanlar ; komün hizmetlerine iştirak edenler komün varidatını tahsil edenler ve komün ile teahhüdata girenler veya komün tarafından her hangi bir şekilde muavenet gören kâr gayesi ile müesses şirket ve müesseselere iştirak edenler ; Komün idare memurları ve komünün nazaretine tabi hayır müesseseleri idare memurlarından gerek İdarî gerek hukukî cihetlerden mes-

uliyeti olanlar ; Komüne karşı müteliakkak bir zimmetile borçlu olduğu halde borcu kanunen tecil edilmiş olanlar .

Madde 27 — Ebeveyni veya evladı, birinci derece akrabası , evlatlık ile evlatlık edinen aynı zamanda komün meclisine işrâik edemezler .

Madde 28 — Gerek bu kanunun 26 ıncı maddesinin birinci fıkrasında mezkûr şartları haiz olanlardan müntehip mukayyet olanlar , gerek salifüzzikir maddenin ikinci fıkrasında muharrer okuma yazma bildiklerine dair isbat vesikalarını 97 inci maddede mezkûr tebliğden on gün zarfında idarei vilâyet (amministarzione provinciale) kitabetine tevdi eylediklerini vilâyet encümenine (Deputato provinciale) isbat edenler vilâyet azalığına (Consigliere provinciale) intihap olunabilirler .

Şunlar müstesnadır :

Vilâyette ikamet etmekikleri için orada gayri menkule tasarruf etmiyen veya vilâyette kazanç vergisi vermiyenler ,

26 ıncı maddede derpiş edilen rahipler ile ruhanî reisler ,

Vilâyet nukuduna vaziüliyet olanlar veya vilâyetle hali ihtilafta bulunanlar .

Vilâyetten veya vilâyetçe muavenet edilen hukukî şahıslardan veya müesseselerden maaş veya ücret alanlar,

Vilâyetteki komün ve hayır müesseselerinin muallim memur ve muhasipleri,

Doğrudan doğruya veya vasıta ile vilâyet hizmetlerine iştirak edenler, vilâyet varidatını tahsil edenler, vilâyet ile taahhüdata girenler, veya vilâyet tarafından herhangi bir şekilde muavenet gören kâr gayesi ile müesses şirket ve müesseselere iştirak edenler,

Vilâyet idare memurları ve idarelerin nezaretine tabi hayır müesseseleri idare memurlarından gerek İdarî gerek hukukî cihetlerden mesuliyetli olanlar.

Vilâyete karşı mütihakak bir zimmetle borçlu olduğu halde borcu tecil edilmiş olanlar.

Mahallî istinaf, bidayet sulh hakimleri .

Bap: 2

İntihap listeleri ve daireleri

Madde 29 - 32 — (*)

Madde 33 — İşbu kanunun 26 ve 28 inci maddeleri mucibince okuyup yazma bilindiği ya bir mektep vesikası veya talip tarafından noter ile üç şahit muvacehesinde ana ve babasının ismi ile yaşını ve ikametgâhını ve vaziyetini hâvi ve listeye kaydı talebini mutazammın yazılıp imza edilecek istida ile ispat olunacaktır. Noter tasdik muamelasini icra ederken kendi ve şahitler muvacehesinde bizzat talip tarafından yazıldığını gördüğünü ve talibin kendisince ve şahitlerce maruf bulunduğunu beyan edecektir. Bu tasdik için siyasî intihabat kanunun 121 inci maddesi tatbik olunacaktır.

Madde 34 - 53 — (*)

Madde 54 — Mühim ahval dolayisile müntahiplerin içtima edecekleri mahallin tebdili zarureti zuhur ettikte komün komisyonu müntehiplerin davetini mütazammın vuku bulacak ilânın neşri tarihinden beş gün zarfında vilâyet komisyonuna teklifte bulunur. Vilâyet Komisyonu lüzumlu gördüğü tetkikatı icra ederek intihap için

(*) Muaddel maddeler ayrıca yazılacaktır.

kararlaştırılacak günden üç gün evvel gayrı kabili itiraz surette kararını ita eyler.

İçtima mahallinin tebdili teklifi kabul edildiği takdirde vilâyet intihap komisyonu derhal sindakoya malûmat verir. Sindako keyfiyeti intihabın vuku bulacağı günün sabahı divarlara talik suretiyle halka ilân eyler.

Madde 55 — Vasıtasız vergi tahsildarları 40 ve 41 inci maddeler dolayısı ile istiyen vatandaşa 50 santim mukabilinde mükellef olduğu her nevi vergilerin bir hülâsa cetvelini vermeye ve tekâlif cetvellerine dahil olmayanlara da birer vesika itasına mecburdur.

Bap : 3

İntihap ve intihap muamelâtı

Madde 56 — İntihaplar haziran ve temmuz aylarında icra olunur.

Mamafi, yaz mevsiminde muvakkat muhaceretin çok ve daimi bir mahiyette olduğu mandamento'larda vali ye bir komün azâsının veya müntâhipler ekseriyetinin talebi üzerine mandamento'ya dahil bilumum komün meclislerinin mütalaasını aldıktan sonra içtimaların yukarda tesbit olunan tarihlerden sonraya ve hatta kânunuevvel nihayetine kadar tehirine muvafakat edebilir.

Valinin bu baptaki kararnamesi alâkadar komünlerde ilân olunur. Bu kararname aleyhine Dahiliye nezaretine ve Dahiliye nezareti mukarreratı aleyhine 17 ağustos 907 tarih ve 638 numaralı kanunun 22 inci maddesi mucibince Devlet şurasına müracaat kabul olunmuştur.

Madde 57 — Azanın beheri tekml komün müntehiplerinin iştirakile intihap olunur. Mamafi, müteaddit

parçalara ayrılmış komünlerde, vilâyet idare Cuntası, bir komün âzası veya bu parçalardan birinin münthepleri ekseriyeti tarafından vaki olacak talep üzerine komün meclislerinin de mütaleasını alarak azalan nüfusa nisbetle bu parçalara taksim edebilir.

Vilâyet cuntasının kararı ilân olunur.

Bu takdirde her parça ayrı ayrı kendi azasım seçer.

Madde 58 — Senenin herhangi bir zamanında olursa olsun meclis âzalarının kısmen veya tamamen tecdidi intihapları münhasıran 44 üncü madde ile 45 inci maddenin ilk iki fıkrasına tevfikân tashih edilecek daimî intihap listesinde mukayyet münthepler tarafından icra olunur.

Madde 59 — Müntahipler hangi şube listesinde mukayyet iseler o şubede rey verirler.

Madde 60 — Vali istinaf mahkemesi reisi evveli ile kararlaştırarak her komünün intihal gününü tesbit ile belediye Cuntasına bildirir. Cunta içtima gün ve mahallini de göstermek suretile onbeş gün evvel ilân eder.

Vali kararnameyi vilâyet intihabat komisyonu riyasetine isal eder. Komisyon tebliğin ertesi günü 17 Kânunsam 926 tarih ve 118 numaralı siyasî intihabat kanununun 80 uncu maddesinde muharrer listelerle 1 Temmuz 926 tarih ve 1194 numaralı kanunuu 4 üncü maddesinde muharrer ilâve listelerini komün intihap komisyonuna irsal eyler.

Madde 61 — İntihap için tesbiti olunan günden laakal beş gün evvel sindako her müntahibe listeye kaydolunduğuna dair beyaz renkte bir vesika gönderir.

Vesikalarda müntehibin mensup olduğu şube, içtima gün ve mahalli ve rey saati gösterilir.

Komünde ikamet eden müntheplere vesikanın veril

diđi mntahibin kendisi veya ailesinden veya hizmetinde bulunanlardan birisi tarafından verilecek makbuzla tevsik olunur.

Vesikayı alan zat makbuz veremez veya vermek istemezse hademe keyfiyeti makbuza işaret eder.

omn haricinde ikamet eden mntehiplere mezkûr vesikalar bulundukları mahal komünleri vasıtasile gönderilir.

Mntehipler intihap gününden  gün evvelinden itibaren veya intihap gününde listeye mukayyet olduklarına dair vesikalarını zimmet defterine bizzat alabilirler.

Bir vesika zıyaa uğradığı veya gayri kabili istimal bir hale geldiği takdirde müntahip intihap gününden evvel veya intihap gününde şahsen sindakoya müracaatla ayrı bir zimmet defterine kayıt mukabilinde vesika almak hakkını haizdir. Bu vesika yeşil renkte olacak ve üstüne ikinci nüsha olduğu yazılacaktır.

İşbu madde mevzuubahis maksat için komün dairesi intihaptan beş gün evvelinden itibaren her gün laakal saat dokuzdan on altıya kadar ve intihap günü açık bulundurulacaktır.

Madde 62 — Her intihap dairesinde bir intihap kalemi mevct olacaktır. Bu kaleme istinaf mahkemesi birinci reisi tarafından istinaf dairesinin sancak dahilindeki hakimlerinden komünde müntahip olmıyan zevat ile mddeiumumiler meyanından bir reis ile bir muavin tayin olunacak ve kalemin dört nezaret memuru ile bir kâtibi bulunacaktır,

İstinaf mahkemesinin ve mahakimin bulunduğu komünlerde mahallî intihap listelerine mukayyet hakimler de intihap olunabilirler.

İstinaf mahkemesi birinci reisi tarafından kabul olunacak zaruret halinde reislik veya muavinlik vazifesine sancağın bidayet hakim muavinleri, sulh hakimleri , kalemleri memurları da tayin olunabilecektir

Kalemin teşekkülünden evvel reisin veya muavinin işten memnuniyeti vaki olur ve istinaf mahkemesi birinci reisi bunların yerlerine diğerlerini intihaba müsait vaziyette bulunamazsa, bu vazifeleri sindako veya kıdem sırasile komün azalarından biri, ve komün mefsuh ise mefsuh komün sindako veya kıdem sırasile âzalarından biri deruhte eder.

Müntehap mümessilleri bnlunmıyan komünlerde bu vazifeler Podesta veya tarafından gösterilecek belediye şurası (Consulta municipale) âzasından biri veya siyasî intihabat kanununun 13 üncü maddesinde mezkûr şeraiti haiz olanlar arasından Potesta tarafından seçilecek zat tarafından deruble olunur. (Potesta – Sindako)

İntihap kalemi reis ve muavinine komün tarafından birinci sınıf hakimlere verilecek yol masrafı ve ikamet yevmiyesi tazminatı, ve yüksek derecedeki hakimlere, istinaf mahkemesi ikinci sınıf hakimlere verilecek tazminat verilir.

Madde 63 — İntihabata sekiz gün kaldıkta, dört gün içinde komün intihap komisyonu iki gün evel iylân edilmek şartı ile alenî surette içtima ve yanma komün Cuntasına ve işbu intihap komisyonuna dahil olmıyan komün âzasından reyi ekseriyetle seçilen iki ve reyi akalliyerle seçilen iki zatı da alarak komün münthepleri arasından jüri listesine dahil veya siyasî intihabat kanununun 3 ve 4 üncü maddelerinde muharrer şeraiti haiz olanlardan nazaret memuru tayin eyler.

Komün meclisi mefsuh ise intihap komisyonuna mensup komisyon âzasından balâdaki şeraiti hassz olanlardan dört âza iltihak eder.

Her komişre puslaya yalnız bir ismi yazar. Ekse- riyet alan intihap olunur. Reyde müsavat halinde since kıdemli olan tercih olunur.

Sindako vaki olan tayini intihap gününden evelki iki gün içinde adliye mübaşirleri veya komün hademesi ile alakadara tebliğ eyler.

Nazaret memurlarının beherine komünce beş lîret tazminat verilir İntihap kalemi kâtibi kalemin küşadın- dan evel reis tarafından komünde ikamet eden tercih edilmek üzere vilâyet dahilinde atiydeki sınıflar mensupları arasından seçilir :

- 1 - Mahkeme kalemleri memurları .
- 2 - Noterler .
- 3 - Komün kâtip ve muavinleri.
- 4 - Okuyup yazma bilen nahiye müntahipleri.

Tayinlerin icrasında yakardaki üç tabakanın tertibindeki sıranın takiybine lüzum yoktur.

Kâtip, intibap kaleminin bulunduğu komünden ise kendisine komün tarafından 20 lîret verilir. Hariçten ise men ahkam mucibince Devlet memurlarına verilen yol masrafı ve ikamet yevmiyesi tazminatını almağa hakkı vardır. Zabıt varakası iki nüsha olarak kâtip tarafından tanzim ve zabıt varakasına işbu kanunun emreylediği bilumum muamelât decrolunur. Zabıt varakası kanunen ka'tî bir vesilcai resmiye mahiyetindedir.

Madde 64 — Riyaset, muavinlik, nazaret memurluğu ve kitabet vazifeleri tayin oluuanlar için mecburiyülfadır.

Muavin, vazifesinin ifasında reise yardım ve reisin gaybubet ve istem memnuiyeti halinde ona vekâlet eder. Reisin iznile nazaret memurluğu da yapabilir,

112 inci maddede musarralı ahval için mezkûr maddede tesbit olunan azamî cezalar hariç olarak, riyaset, nuavinlik, nezaret memurluğu, kâtiplik hizmetine tayin olunup

da bu hizmetleri bilmazeret kabulden istinkâf edenlere ye kalemin küşadında hazır bulunmıyanlara 100 liretten 1000 lirete kadar para cezası tatbik olunur. Aynı müeyyide intihap muamelatı hitam bulmadan evel bilâmazeret vazifelerini terkedenlere de tatbik olunur.

İşbu maddede derpiş edilen cürümler dolayisile kral müddeiumumisi intihap kalemi reisinin veya her hangi bir müntehibin ihbarı üzerine veya resen takibata başlar .

Madde 65 — İntihap kaleminden reis ile muavin de dahil olmak üzere laakal üç âza bilumum intihap muamelâtında hazır bulunmağa mecburdur .

Madde 66 — Komün intihap komisyonu intihap gününün arifesinde öğleden sonra veya intihap günü saat sekizden evel her intihap kalemine :

1 — Komünün mührünü .

2 — 53 üncü madde mucibince vilâyet intihap komisyonu tarafından musaddak intihap dairesi müntehiplerinin listesi ile her sahifesi iki komün komisyonu âzasınca musaddak ve biri 70 inci madde mucibince iylân edilmek üzere iki kopyasını .

3 — 63 üncü maddede mezkûr nazaret memurlarının tayinine müteallik mazbatayı .

4 — Rey atacak sandıkları teslim eyler .

Madde 67 — Reis ile nazaret memurları ve kâtibin oturacakları masa rey vermeğe gelenlerin etrafında dolaşabilecekleri bir tarzda konulmalıdır, Dairenin intihap listesi ile 23 üncü maddede mevzuubahis cetvel intihap muamelesinin devamınca salonun dıvarına muallak bulunmalı ve reye iştirâk edenler tarafından görülebilmelidir .

İcabında ikame olunacak yedek âzalarla vazifedar âzaların bir listesi de aynı veçhile talik olunur .

İşbu kanunun 26, 28, 65 inci maddeleri ile 67-70, 72, 73 ve 76, 89, 91, 97, 98 ve 100-115 inci maddeleri kolayca okunabilecek bir tarzda ve harflerle intihap salonunun kapusuna yapıştırılmalıdır .

Madde 68 — İntihap için vaki olacak ictimalarda münhasıran âzaların intihapları ile iştigal olunup her hangi bir münakaşa icra ve karar ittihazı memnudur .

Madde 69 - 61 inci maddede muharrer olduğu üzere daireye mukayyet olduklarını müsbit vesika ibraz edenlerden başka kimse intihap salonuna giremez .

Mühtehipler müsellâh olarak salona giremezler .

Madde 70 — Daire intihap listelerinde mukayyet olmıyanların rey vermek hakkı yoktur .

İstinaf mahkemesince hamilinin komünde müntahip olduğunu mübeyyin verilecek hükmü haiz olanlar ile 46 ıncı maddenin son fıkrasında derpiş edilen vaziyette bulunanlar veya 23 üncü maddede muharrer intihap hakkının talikini mucip hali kalmadığını isbat edenler rey vermek hakkını haizdirler ,,

İntihap hakkının talikini mucip halin kalmadığı, intihabın icra edileceği gününü tesbit eden kararnameden üç ay evvelki tarihli mezuniyet veya ruhsat vesikaları veya zabıtlık derecesine muadil bir dereceye terfiini müsbit vesika ibrazı ile isbat olunur .

Madde 71 — Komünde müntehip olan reis ve muavin ve kâtip ile bazaret memurları icrayı vazife ettikleri daireye mensup olmasalar dahi orada reylerini istimal ederler .

(Devamı var)

Ali Ragıp
Divanı muhasebat mürakip-
lerinden